

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

“ÖTƏN İL ÜST AZƏRBAYCANI PANDEMİYA İLƏ MÜBARİZƏ SAHƏSİNDƏ NÜMUNƏVİ ÖLKƏ ADLANDIRMİŞDIR”

Bu sözləri Prezident İlham Əliyev Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının əsas qərarverici orqanı olan Ümumdünya Səhiyyə Assambleyasının “Pandemiyaya son qoyaraq növbəti pandemiya təhlükəsinin qarşısının alınması: birlikdə daha sağlam, təhlükəsiz və ədalətli dünyanın qurulması” mövzusunda həsr edilmiş virtu-

al şəkildə keçirilən 74-cü sessiyasında çıxış edərkən deyib.

O, bildirib: -Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının pandemiya qarşı global mübarizənin əlaqələndirilməsi də daxil olmaqla, global səhiyyə sahəsində idarəçiliklə bağlı aparıcı rolunu və səylərini dəstəkləyir.

Pandemiyanın lap ilk günlərindən

Azərbaycanda COVID-19-un əhaliyə mənfi təsirinin minimuma endirilməsi və vəziyyətin nəzarətdə saxlanması ilə bağlı praktiki tədbirlər həyata keçirilmişdir. Qısa zaman ərzində 13 modul tipli və 1 daimi xəstəxana inşa edilmişdir. Ölkədə COVID xəstələrinin müalicəsi üçün müəyyən edilmiş xəstəxana çarpayılarının toplam sayı 10 mindən artıqdır.

Bununla yanaşı, COVID-in mənfi təsirinə məruz qalmış ölkə vətəndaşlarını və sahibkarlığı subyektlərini dəstəkləmək məqsədilə təxminən 2 milyard ABŞ dolları həcmində sosial-iqtisadi təşviq paketi təqdim edilmişdir.

Biz cari ilin yanvar ayının ortalarından etibarən peyvənd kampaniyasına başlamışıq və artıq 99.94 faizi “Sinovak”, qalanı isə “AstraZeneca” və “Sputnik” olmaqla, 2 milyon doza peyvənd istifadə edilmişdir. Bu rəqəm əhalimizin 20 faizini təşkil edir. 18 yaşdan yuxarı bütün vətəndaşlar könüllü olaraq peyvənd oluna bilirlər. Peyvənd olunanlara COVID-19 pasportları təqdim edilir.

Biz 2021-ci ilin “Səhiyyə işçiləri ili” elan edilməsini alqışlayırıq.

Azərbaycan pandemiyanın öhdəsindən gəlmək üçün həmişə güclü global həmrəyliyin nümayiş etdirilməsinin əhəmiyyətini təbliğ etmişdir. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində bir sıra global təşəbbüslərlə çıxış etmişdir. Bu sırada Qoşulmama Hərəkatının 2020-ci ilin may ayında təşkil edilmiş Zirvə toplantısını və 2020-ci ilin dekabr ayında 150-dən artıq dövlətin dəstəyi ilə keçirilmiş BMT Baş Assambleyasının dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində Xüsusi Sessiyasını ayrıca qeyd etmək olar. Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına 10 milyon ABŞ dolları həcmində könüllü maliyyə töhfəsi etmişdir. Bununla yanaşı, koronavirusla əlaqədar 30-dan artıq ölkəyə humanitar və maliyyə yardımını göstərilməmişdir.

Azərbaycan bəzi ölkələr tərəfindən ehtiyaclarından bir neçə dəfə artıq peyvənd əldə edilməsini və inkişaf etməkdə olan ölkələri öz əhalisini

qorumaq imkanından məhrum etmələrini ictimai şəkildə pisləmişdir. Davam edən “peyvənd millətçiliyi”, inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında peyvəndlərə çıxışla bağlı getdikcə dərinləşən qeyri-bərabərlik narahatlıq doğurur. Beynəlxalq hesabatlara əsasən, bu günə qədər dünyada mövcud olan peyvənd dozalarının 82 faizi zəngin ölkələr tərəfindən alınmış, peyvəndlərin yalnız 0.3 faizi azgəliqli ölkələrin payına düşmüşdür.

Bu problemin həlli məqsədilə Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatı adından BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasında bütün ölkələrin peyvəndlərə bərabər və universal çıxışının təmin edilməsi ilə bağlı qətnamə irəli sürmüş və həmin qətnamə cari ilin mart ayında yekdilliklə qəbul olunmuşdur.

Qeyd edək ki, sessiyanın bağlanış mərasimində xüsusi qonaq qismində Azərbaycanla yanaşı, Qazaxıstan, Əfqanıstan, Argentina, Malayziya, Avstraliya və Butanın dövlət və hökumət başçıları çıxış ediblər.

BAKİ METROPOLİTENİNİN “8 NOYABR” STANSİYASI İSTİFADƏYƏ VERİLİB

Mayın 29-da Bakı Metropoliteninin “8 Noyabr” stansiyası istifadəyə verilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev stansiyada yaradılan şəraitlə tanış olub. “Bakı Metropoliteni” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Zaur Hüseynov dövlətimizin başçısına stansiya barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, ümumi uzunluğu 363,34 metr olan Bakı Metropoliteninin 26-cı, “Bənövşəyi” xəttin 3-cü stansiyası Nəsimi rayonunda yerləşir.

Stansiya ərazinin yeraltı nəqliyyat vasitəsilə şəhərin mərkəzi və paytaxtın digər rayonları ilə birləşdirilməsində xüsusi rol oynayır.

Bakı şəhərinin sürətlə inkişaf etməsi və meqapolisə çevrilməsi reallığında yeni xətlərin yeddi vaqonluq qatarların

hərəkəti üçün nəzərdə tutulması isə yeniliklərin davamıdır. Bu özünəməxsusluqlarla metronun “Avtovağzal” stansiyasından başlanan və layihə uzunluğu 18,5 kilometr olaraq Xocasən qəsəbəsindən Qaracuxur qəsəbəsinədək uzanacaq xəttin daha bir sahəsi - “Memar Əcəmi”-“8 Noyabr” istiqaməti şəhərin yeraltı nəqliyyat şə-

bəkəsinə qoşulur. Qeyd edək ki, dövlətimizin başçısının göstərişinə əsasən, Bakı Metropoliteninin yeni stansiyasına Zəfər günü münasibətilə “8 Noyabr” adının verilməsi respublika ərazisində həyata keçirilən bütün layihələrə postmünaqişə reallıqlarına uyğun, Qələbə və Həmrəylik ruhundan yanaşıldığını göstərir.

AZƏRBAYCAN İLƏ TÜRKİYƏ ARASINDA DOSTLUQ VƏ QARDAŞLIQ MÜNASİBƏTLƏRİ BÜTÜN SAHƏLƏRDƏ UĞURLA İNKİŞAF EDİR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 30-da Türkiyə Respublikası Ali Məhkəməsinin Baş prokuroru Bəkir Şahinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Görüşdə Azərbaycan ilə Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi vurğulanıb, prokurorluq orqanlarının həyata keçirdiyi əməkdaşlığın bu münasibətlərin inkişafı baxımından önəmi qeyd olunub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 30-da Türkiyə Respublikasının Nəqliyyat və İnfrastruktur naziri Adil Karaismailoğlu-nun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Nümayəndə heyətini salamlayan Prezident İlham Əliyev deyib:

- Nəqliyyat sahəsi həmişə bizim gündəliyimizdə ön sıralarda idi. İkinci Qarabağ savaşından sonra bunun önəmi daha da artdı. Çünki əvvəlki illərdə birgə həyata keçirdi-

lunun birgə inşa edilməsinin xüsusi önəmi var. Bu, bildiyiniz kimi, Şərq-Qərb dəhlizinin önəmli hissəsidir. Son illər bu dəhliz yolu ilə yüklərin həcmi daha da artır.

Ancaq İkinci Qarabağ savaşından sonra biz yeni bir dəhliz üzərində çalışırıq - Zəngəzur dəhlizi. Artıq beynəlxalq müstəvidə də bunun adı məhz Zəngəzur dəhlizi kimi təsbit edildi. Bu da Türkiyə ilə Azərbaycan arasında yeni bir bağlantı təmin edəcək.

Biz artıq azad edilmiş torpaq-

Söhbət zamanı Türkiyənin bu sahədəki təcrübəsinə toxunuldu, Azərbaycanda prokurorluq sahəsində aparılan islahatlardan danışılıb.

yimiz layihələrlə yanaşı, yeni layihələr də artıq masa üzərindədir. Bizdə çox güclü işbirliyi tarixi var.

Əlbəttə ki, bunların arasında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yo-

larda Horadizdən Ermənistan sərhədinə qədər dəmir yolunun çəkilişinə start verdik. Öminəm ki, yaxın iki il, bəlkə iki il yarım ərzində o dəmir yolu tam istismara veriləcəkdir.

İQTİSADİYYAT NAZIRLIYININ YENİ İNZİBATİ BİNASI İSTİFADƏYƏ VERİLİB

Mayın 29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yeni binanın açılışında iştirak edib. Son illərdə Bakıda müasir üslubda tikilmiş hündürmərtəbəli binalar sırasına daha biri əlavə olundu. Ümummilli lider Heydər Əliyevin adını daşıyan prospektdə yerləşən İqtisadiyyat Nazirliyinin yeni inzibati binası müasir memarlığı ilə diqqəti cəlb edir. İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov dövlətimizin başçısına yeni binada görülmə işlər barədə məlumat verib. Bildirilib ki, yeni inzibati binada 772 əməkdaşın rahat və səmərəli fəaliyyəti üçün hər cür

şərait yaradılıb. Burada multimedia vasitələri ilə təchiz olunmuş, müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi üçün konfrans zalı, həmçinin iş, ıclas otaqları yaradılıb. Tikintinin dizaynı 2020-ci ildə ABŞ-da “İnşaat Mühəndisliyində Mükəmməllik” və “Ləyaqət” mükafatlarına layiq görülmüşdür. Qeyd edək ki, İqtisadiyyat Nazirliyinin yeni inzibati binası geniş quruculuq meydanına çevrilən, dünyanın ən gözəl və müasir şəhərlərindən biri olan Bakının memarlığı, müasirliyi ilə harmoniya təşkil edərək paytaxtımızı daha da gözəlləşdirir.

ƏDLİYYƏ SAHƏSİNDƏ MÜASİR ÇAĞIRIŞLARA UYGUN İSLAHATLAR APARILIR

Mayın 29-da Bakı şəhərinin Suraxanı Rayon Məhkəməsinin yeni inzibati binası istifadəyə verilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev binanın açılışında iştirak edib. Ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov dövlətimizin başçısına binada yaradılan şərait barədə məlumat verib. Bildirilib ki, bu binanın istifadəyə verilməsi ilə hakimlərin sosial müdafiəsi və məhkəmələrin təminatı yaxşılaşdırılıb, innovativ və rəqəmsal texnologiyaların

tətbiqi genişləndirilib. “Elektron məhkəmə” vasitəsilə məhkəmə prosesində videoəlaqə ilə iştirak imkanı yaradılaraq karantin rejimində məhkəmə işlərinə onlayn qaydada baxılması mümkün olub. Bu sistemin tətbiqi ilə digər orqanlarla inteqrasiya hesabına sənədlər anı vaxt rejimində əldə edilir. “Mobil məhkəmə” tətbiqi vasitəsilə isə smartfonla sənədlər və qərarlarla məhkəməyə gəlmədən tanış olmaq, əlavə məlumat təqdim etmək mümkündür. Zallarda quraşdırılan

“Femida” sistemi vasitəsilə proseslərin daha dəqiq və sürətlə protokollaşdırılması, audio-video yazısı aparılır. Prezident İlham Əliyevə Məsullı Məhkəmə Kompleksi barədə də məlumat verilib. Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən ədliyyə sahəsində müasir çağırışlara uyğun islahatların aparılması istiqamətində ardıcıl tədbirlər davam etdirilir. Ölkəmizdə yeni məhkəmə binalarının inşası bu tədbirlərin tərkib hissəsidir.

İ.ƏLİYEV: “BİZ ELƏ BİR ŞƏHƏR QURACAĞIQ, ELƏ BİR AĞDAM QURACAĞIQ Kİ, BÜTÜN DÜNYA ÜÇÜN ÖRNƏK OLACAQDIR”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 28-də Bərdə-Ağdam avtomobil yolunun, Ağdam şəhərində inşa olunacaq ilk yaşayış binasının və Ağdam Sənaye Parkının təməlqoyma mərasimlərində iştirak edib. Qeyd edək ki, Ağdam Sənaye Parkı qida sənayesi, kiçik sənaye və xidmət, iri sənaye müəssisələri, sosial və texniki zonalar, TIR parkı, tikinti materiallarının satışı bazası hissələrinə bölünəcək. Burada tikinti materiallarının istehsalı müəssisələrinin yaradılması, kənd təsərrüfatı məhsullarının qablaşdırılmasının, meyvə-tərəvəz konservlərinin, ot və süd məhsullarının, şorab, yem, gübrə istehsalı və emalının, eyni zamanda, xidmət sahələrinin, soyuducu kameraların təşkili də planlaşdırılır.

Qeyd edilib ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərin müqayisəli üstünlükləri əsasında 4 regional mərkəzin yaradılması nəzərdə tutulub. Ağdamda sənaye mərkəzi, Cəbrayıl logistika və ticarət mərkəzi, Şuşada mədəniyyət və turizm mərkəzi, Kəlbəcərdə hasilat və turizm mərkəzi yaradılacaq. Ağdamda yaradılacaq sənaye mərkəzində ilkin

müraciətlər əsasında 33 kiçik istehsal və xidmət müəssisəsi, iri sənaye və qida sənayesi müəssisələri fəaliyyət göstərəcək. Buraya 110 milyon manata yaxın sərmayə qoyulacaq, 330 iş yeri açılacaq. Ağdamın strateji coğrafi mövqeyi, digər bölgələrlə qovuşuqda yerləşməsi, insan resursları potensialı və infrastrukturaya çıxış imkanları rayonun gələcəkdə Qarabağın sənaye mərkəzinə çevrilməsi imkanlarını genişləndirir.

Mayın 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə Ağdam şəhərinin baş planı təqdim olunub. O, Ağdam ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşüb. Dövlətimizin başçısı görüşdə deyib:

“Bu gün Respublika Gününü biz Ağdamda, Ağdam şəhərində qeyd edirik. Bunun çox böyük rəmzi mənası var. Ağdam şəhərinin Baş Planı bu gün təsdiq ediləcək. Bu Baş Plan mənə təqdim edilmişdir. Biz bir müddət bu plan üzərində işləyirdik və istərdim ki, Ağdam rayonunun tanınmış şəxsləri Baş Planla tanış olsunlar, öz fikirlərini bildirsinslər və sizin iştirakınızla biz bu gün bu gözəl mərasimi keçirək.

Mən Ağdam rayonunda işğal dövründə doqquz dəfə olmuşam. Bildiyiniz kimi, şəhər işğal altında olduğu üçün rayonun mərkəzinə biz Quzanlı qəsəbəsində müəyyən etdik. Quzanlı və digər kəndlərdə dəfələrlə olmuşam. Bu ərazi ilə bağlı bir çox tədbirlər keçirilmişdir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarının icrası nəticəsində Ağdam rayonunun quruculuqla bağlı inkişaf planları təsdiq edilmişdir. Burada bir çox sosial layihələr icra edildi, bir çox məktəblər, Muğam Mərkəzi, uşaq xəstəxanası, mərkəzi rayon xəstəxanası, Olimpiya Mərkəzi, infrastruktur layihələri icra edilmişdir və deyə bilərəm ki, ölkə üzrə olan göstəricilərdən daha da yüksək göstəricilər burada var. Qazlaşdırma təxminən 100 faizdir, elektrik enerjisi, su ilə təchizat təmin edilmiş, 150-dən çox artezian quyusu qazılmışdır. Çünki mənfur düşmənin bu bölgəni sudan da məhrum etmişdi. Bir sözlə, işğal dövründə Ağdam rayonunun inkişafı ilə bağlı çox ciddi addımlar atılmışdır. Ağdamdan olan məcburi köçkünlərlə dəfələrlə görüşlər əsnasında deyirdim ki, torpaqlarımız, Ağdam şəhəri və bütün rayon azad olundandan sonra daha da gözəl şərait yaradılacaq.

Bu gün sizə təqdim ediləcək Ağdam şəhərinin Baş Planı bu sözümlərin təsdiqidir. Biz elə bir şəhər quracağıq, elə bir Ağdam quracağıq ki, bütün dünya üçün örnək olacaqdır.

İşğal dövründə Ağdam şəhərinin dağıntılarını, o şəhərin bir hissəsini mən təmas xəttində dəfələrlə olarkən binokl ilə gördürdüm. Hər dəfə, bax, təmas xəttində olarkən və bu dağıntıları uzaqdan seyr edərkən öz-özümə deyirdim ki, biz mütləq qayıdacağıq. Nəyin bahasına olursa-olsun qayıdacağıq. Tarixi ədaləti bərpa edəcəyik. Düşməni torpağımızdan qovacağıq və buna nail olduq. Hesab edirəm ki, bu gün tarixi gündür. Çünki bu gün azad edilmiş torpaqlarda birinci Baş Plan artıq təsdiqlənir. İndi Şuşa şəhərinin Baş Planı hazırlanır, artıq bir müddətdən sonra təsdiqlənəcək. Füzuli şəhərinin, Cəbrayıl şəhərinin, digər şəhərlərin Baş Planları üzrə iş gedir. Əminəm ki, nəzərdə tutulmuş bütün məsələlər öz həllini tapacaq və biz siznlə bundan sonra Ağdam şəhərində, Ağdam rayonunda çox görüşəcəyik.

LEYLA ABDULLAYEVA: BÖLGƏDƏKİ ATƏŞKƏS ŞƏRAİTİNDƏ FRANSANIN HƏR HANSI ROLUNU GÖRMÜRÜK

“Öncə vurğulamaq istərdik ki, bölgədə atəşkəs təmin edilir və bunun əsasında Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya liderlərinin 2020-ci il noyabrın 10-da imzaladığı birgə Bəyanat dayanır. Azərbaycan ərazisində müvəqqəti yerləşən Rusiya sülhməramlı qüvvələri sülhməramlı missiyanı yerinə yetirərkən atəşkəsin təmin olunmasına çalışırlar. Bu məsələdə Fransanın hər hansı rolunu görmürük”. Bunu Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva Fransa Prezidenti Emmanuel Makronun Ermənistan baş naziri ilə birgə mətbuat brifinqində əsəndirdiyi fikirlərlə münasibət bildirərkən deyib.

Leyla Abdullayeva bildirib ki, Azərbaycan tərəfi hər zaman bütün hərbi əsirlərin “hamının hamıya” prinsipi əsasında dəyişdirilməsi mövqeyindən çıxış edib. Dəfələrlə bəyan etdiyimiz kimi, Azərbaycanda erməni əsilli hərbi əsir yoxdur, o ki, qaldı üçtərəfli Bəyanat imzalandıqdan sonra 2020-ci il noyabrın 26-da Azərbaycan ərazisinə göndərilən və burada terror aktı törədən diversant qrupun üzvlərinə, habelə mayın 27-də Kəlbəcər rayonu istiqamətində ərazimizə daxil olaraq yolların minalanmasına yönələn təxribatçı fəaliyyət cəhdi göstərən kaşfiyyat-diversiya qrupunun üzvlərinə, onlar hərbi əsir deyillər.

Ermənistan tərəfindən itkin düşmüş erməni əsgərləri ilə bağlı irəli sürülmüş saxta ittihamlar ilə bağlı qeyd etmək istərdik ki, bu günlərdə Ermənistanda aşkar edildiyi kimi itkin düşmüş erməni əsgərləri morqların birində soyuducuda saxlanılır və bu da Ermənistanda böyük qalmaqala səbəb olub. Azərbaycan isə öz tərəfindən humanitar prinsiplərdən çıxış

edərək 1600-ə yaxın erməni hərbiçisinin cəsədlərini tapmışdır və bu prosesdə Rusiya sülhməramlıları və Beynəlxalq Qızıl Xaç iştirak ediblər. Erməni əsgərlərinin cəsədləri qarşı tərəfə təhvil verilib. Lakin hələ 1-ci Qarabağ müharibəsi zamanı itkin düşmüş 4000-dək azərbaycanlı barədə məlumat bu gündə Ermənistan tərəfindən verilməyib.

Fransa Prezidentinin çıxışında müsəlman abidələrinin də bərpa olunmasına dair fikrini alqışlayırıq. Lakin Fransa Prezidentinin çıxışında istinad etdiyi Dağlıq Qarabağ adı ilə bağlı vurğulamaq istərdik ki, belə bir inzibati ərazi vahidi mövcud deyil.

Çıxışda istinad edilən birbaşa dialoq məsələsinə gəldikdə, bu artıq baş verir. 2021-ci il yanvarın 11-də Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya liderlərinin imzaladığı Bəyanata istinadən Baş nazirlərin müavirləri səviyyəsində görüşlər keçirilir və dialoq mövcuddur. Lakin Fransanın bu prosesdə hər hansı rolu yoxdur. Delimitasiya və demarkasiya prosesinə gəldikdə, bəyan etdiyimiz kimi, Azərbaycan delimitasiya prosesinə başlamağı dəstəkləyir və bu proses danışıqlar yolu ilə öz həllini tapmalıdır.

Bir daha da qeyd etmək istərdik ki, Azərbaycan hərbiçiləri öz doğma torpaqlarında xidmət göstərirlər. Təəssüf hissi ilə qeyd etmək istərdik ki, 1997-ci ildən Fransa həmsədr qismində fəaliyyət göstərsə də Fransa tərəfindən heç zaman Ermənistan qoşunlarının işğal altında olan Azərbaycan torpaqlarından çıxarılması ilə əlaqədar çağırış edilməyib. Baxmayaraq ki, bu BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinin tələbi idi. Sərhəd məsələlərinin müzakirələr yolu ilə həll edilməsinə gəlinə bildirmək istərdik ki, Azərbaycan münafiqşənin danışıqlar yolu ilə həllinin daim tərəfdarı olub və 28 il danışıqlar prosesində iştirak edib. Odur ki, Azərbaycan hər zaman müzakirələrə və danışıqlar prosesinə açıqdır.

Fransanın qəti şəkildə regiona qayıtması barədə açıqlama isə anlaşılan deyildir. Fransa həmsədr ölkədir və bu statusda 1997-ci ildən regional proseslərdə iştirak edir. Ona görə də bu açıqlama anlaşılan deyil.

Sırr deyil ki, Fransanın Ermənistanla xüsusi rəğbəti vardır, amma Minsk qrupunun həmsədri kimi bu ölkə rəsmi neytrallığını saxlamalıdır. Ümid edirik ki, həmsədrlik mandatına uyğun olaraq Fransa tərəfindən neytral və qərəzsiz mövqe sərgilənəcəkdir.

3-9 iyun 2021-ci il

Azərbaycanın yüksəlişini, Cənubi Qafqazdakı lider mövqeyini və Qarabağda qələbəsini təmin edən siyasət

Azərbaycan üçün xarakterik olan keyfiyyət göstəricilərindən biri global kateqlizmlərin baş verdiyi və dərinləşdiyi həssas dövrlərdə belə öz yolu ilə inamla addımlamasıdır. Xüsusən bütün dünyada iqtisadi geriləmənin yaşandığı və hər bir dövlət üçün sınaq dövrü olan dövrlərdə Azərbaycan bütün böhranlardan layiqincə çıxıb və həyata keçirilən islahatlarla öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub. Bunu pandemiya dövrününün realıqları da təsdiq edir. Dünyanı cənginə almış koronavirus Azərbaycanı da problemlərə yol açsa da, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsləri, göstəriş və tapşırıqları, fərman və sərəncamları, ən əsası şəxsi nəzarəti ilə həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsi olaraq infeksiyanın daha ciddi fəsadlara yol açmasının qarşısı uğurla alındı. Belə bir həssas dövrdə dövlətimizin təqdir olunan başqa bir addımı isə heç bir sosial layihəni təxirə salmaması, o cümlədən regional inkişafa xidmət edən infrastruktur layihələrin icrasının davam etdirilməsidir.

PANDEMİYANIN YARATDIĞI ÇƏTİNLİKLƏRƏ BAXMAYARAQ, ƏSAS VƏZİFƏLƏR YERİNƏ YETİRİLİB

Cənubi Qafqazda yaranmış yeni iqtisadi-ticarəti əməkdaşlıq imkanları İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Azərbaycan dövlətinin bölgənin gələcək inkişafı üçün verdiyi yeni töhfələrdir. Buna qədər də Azərbaycan regionun inkişafı üçün tarixi təşəbbüslərlə çıxış edib. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft-qaz kəmərlərindən bəhrələnen yalnız Azərbaycan deyil, həm də Gürcüstan və Orta Asiya respublikalarıdır. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti isə Çindən Avropaya və əksinə tranzit imkanlarının səmərəliliyinin və çevikliyinin artırılması istiqamətində mühüm nəqliyyat infrastrukturudur. Təsədüfi deyil ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti Çinin "Bir kəmə, bir yol" təşəbbüsünün prioritetlərindən biridir. Prezident İlham Əliyev mayın 20-də Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin videoformatda keçirdiyi "Cənubi Qafqaz: regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri" adlı müzakirələrdə ABŞ dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə sabiq köməkçisi və Nazərbayev Universitetinin İdarə Heyətinin üzvü Deyvid Merkelin sualını cavablandırarkən bu barədə deyib: "Azərbaycan öz ərazisində bütün zəruri nəqliyyat layihələrini tamamlayıb və "Bir kəmə, bir yol" təşəbbüsü çərçivəsində bizim Asiya və Avropadakı tərəfdaşlarla mühüm bağlanmışdır. Bu önəmli layihənin bir hissəsi olmaq üçün biz öz infrastrukturumuzu, o cümlədən dəniz limanını, Xəzər hövzəsində ən böyük gəmi parkını və dəmir yolu imkanlarını təmin edirik. Beləliklə, biz bu layihəyə maliyyə və siyasi cəhətdən investisiya yatırırmışıq".

CƏNUBİ QAFQAZIN İQTİSADI ƏMƏKDAŞLIQ İMKANLARINA AZƏRBAYCANIN NÖVBƏTİ TÖHFƏSİ

Cənubi Qafqazın iqtisadi əməkdaşlıq imkanlarına Azərbaycanın növbəti töhfəsi isə İkinci Qarabağ müharibəsində Ermənistanın məğlub edilməsi nəticəsində baş verdi. Belə ki, ötən il noyabrın 10-da imzalanan və Ermənistanın məğlubiyyətinin hüquqi-siyasi təsdiqi olan üçtərəfli bəyanatın sonuncu - 9-cu bəndi bölgədəki bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpasını nəzərdə tutur. Üzərinə götürdüyü öhdəliyə əsasən Ermənistan vətəndaşların, nəqliyyat vasitələrinin və yüklərin hər iki istiqamətdə maneəsiz hərəkətinin təşkili məqsədilə Azərbaycan Respublikasının əsas hissəsi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat əlaqəsinin təhlükəsizliyinə zəmanət verməlidir. Moskvada aparılan üçtərəfli danışıqlardan sonra Azərbaycan və Rusiya prezidentləri və Ermənistanın baş naziri bəyanat imzalayıblar. Bu sənəd bir daha ona dəlalət edir ki, Ermənistanın işğal siyasətindən əl çəkməkdən, regional əməkdaşlıqdan başqa yolu yoxdur. Əslində bu dəhlizin yaradılması onilərdir ki, işğal siyasətinin qurbanına çevrilmiş Ermənistanın da maraqları-

na uyğundur. Bu gün sağlam məntiqlə düşünən erməni siyasətçiləri də etiraf edirlər ki, Ermənistanın qonşu dövlətlərə qarşı ərazi iddiaları ilə çıxış etməsi, işğal siyasəti yürütməsi onu inkişafdan geri salıb. Bu ölkə ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində necə idisə, yenə həmin vəziyyətdədir. Xarici təsirlərin nəzarətində olan iqtisadiyyatda azacıq da olsa, müsbət meyllərdən söhbət gedə bilməz. Üstəlik pandemiya və Qarabağ savaşındakı məğlubiyyət ölkənin sosial vəziyyətini daha da ağırlaşdırıb, o cümlədən xarici borclarını artırıb. Belə bir vəziyyətdə diasporun yardımlarının da azalması Ermənistanı sosial-iqtisadi kateqlizmləri daha da ağırlaşdırıb. "Ermənistanın başına gələnlərin təqsirkarı məhz 20 il

ərzində ölkəni uçuruma aparan Ermənistan rəhbərliyidir. İkinci Qarabağ müharibəsi Ermənistan ordusunun alçaldıcı məğlubiyyəti və tamamilə darmadağın edilməsi ilə başa çatıb. Bunun əsas təqsirkarları Ermənistanı bundan əvvəl hakimiyyətdə olanlardır. Biz tarixin bu səhifəsini çevirmək istəyirik, biz etimad tədbirlərinin möhkəmlənməsinə və bu gün həm Azərbaycan-Ermənistan-Rusiya baş nazirlərinin müavinləri səviyyəsində üçtərəfli işçi qrupu çərçivəsində, həm də qonşu ölkələr - Türkiyə və İran ilə bizim məsləhətləşmələrimiz çərçivəsində müzakirə edilən nəqliyyat-logistika layihələrinə istiqamətlənməmişik. Beləliklə, Zəngəzur dəhlizi reallığı çevrilir. Biz çoxtərəfli əməkdaşlığa ümid bəsləyirik", - deyər Prezident İlham Əliyev bu barədə danışarkən bildirib. Bu baxımdan regionda yeni nəqliyyat dəhlizlərinin yaradılması, Zəngəzurdan keçən nəqliyyat dəhlizlərinin bərpası Ermənistanın da iqtisadi maraqlarına cavab verir.

REGIONLARIN İNKİŞAFI PRIORİTETDİR

Ötən əsrin 90-cı illərinin ortalarından Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə başlanmış demokratik dövlət quruculuğu sahəsində genişmiqyaslı islahatlar nəticəsində ölkədə iqtisadi və siyasi sabitlik təmin edilmiş, beynəlxalq aləmdə Azərbaycan Respublikasının nüfuzu əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlmiş, iqtisadiyyatın dinamik inkişafının əsası qoyulmuşdur. Həyata keçirilən islahatların başlıca məqsədi demokratik və güclü iqtisadiyyata malik müstəqil dövlətin qurulmasından ibarət olmuşdur. İqtisadi sahədə həyata keçirilən tədbirlər bazar iqtisadiyyatı mexanizmləri əsasında sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsinə, yerli və xarici investisiyaları, müasir texnologiyaları cəlb etmək və qabaqçıl idarəetmə təcrübəsindən faydalanmaqla rəqəbatə davamlı məhsul istehsal edən müəssisələrin, yeni iş yerlərinin yaradılmasına və nəticə etibarilə ölkənin iqtisadi qüdrətinin artırılmasına yönəlməmişdir. 1994-cü ildə imzalanmış və Azərbaycan Respublikasının tarixində yeni mərhələnin əsasını qoyan "Əsrin müqaviləsi"nin icrasına başlanılması xarici investisiyaların ölkəyə cəlb olunmasına güclü təkan vermişdir. Uğurlu neft strategiyasının

həyata keçirilməsi nəticəsində ilbəl artan neft və qaz gəlirlərini qeyri-neft sektoruna yönəltməklə iqtisadiyyatın tarazlı inkişafına nail olmaq son illər Azərbaycan dövlətinin qarşısında duran ən mühüm vəzifələrdən biri olmuşdur. Bu baxımdan regionların inkişafının sürətləndirilməsi dövlətin iqtisadi siyasətinin başlıca hədəflərindən biri kimi müəyyənləşdirilmişdir. Bu istiqamətdə Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi strategiyayı davam etdirən Prezident İlham Əliyevin iqtisadi siyasətinin ən mühüm istiqamətlərindən biri ölkənin kompleks və eləcə də regional baxımdan tarazlı inkişafının təmin edilməsindən ibarətdir. Çünki məhz bu yanaşma inkişafın davamlılığını təmin

Birinci proqramın icra edildiyi müddətdə ölkənin bütün regionlarını əhatə etməklə 20 mindən artıq yeni müəssisə yaradıldı. ÜDM-in real həcmi 2,6 dəfə artaraq 38 milyard manata çatdı. ÜDM-in adambaşına düşən nominal həcmi isə 5 dəfə artaraq 4440 manat təşkil etdi. Bu dövrdə qeyri-neft sektoru 1,8 dəfə artdı. Sənayedə 2,5, kənd təsərrüfatında isə 25,2 faiz artım qeydə alındı. 2003-cü illə müqayisədə 2008-ci ildə əhalinin gəlirləri də 4 dəfə artdı. Bu müddətdə ölkə üzrə 766 min iş yeri açıldı ki, bu da Prezident İlham Əliyevin 2003-cü ildə verdiyi vədin reallaşması idi. Yeni iş yerləri öz növbəsində yoxsulluğun səviyyəsinin azalmasında mühüm rol oynadı. 2003-cü ildə ölkə əhalisinin təxminən 44,7 faiz

hit ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində başlanmış tədbirlərin davam etdirilməsi zərurətini yaratdı. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 2009-cu il 14 aprel tarixli 80 nömrəli Fərmanı ilə "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" təsdiq edildi. Beləliklə, prezidentin müəyyən etdiyi vəzifələrin uğurla yerinə yetirilməsi, elan edilmiş prioritetlərin təmin olunması nəticəsində "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın uğurlu icrası ilə ölkədə makroiqtisadi göstəricilərin səviyyəsində yüksək artım əldə edildi, sosial-iqtisadi inkişaf sahəsində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin həyata keçirilməsi əhalinin həyat səviyyəsinin daha da yüksəlməsində mühüm rol oynadı.

Ümumilikdə, 2009-cu ildən ötən müddət ərzində Dövlət Proqramının icrası nəticəsində ölkə üzrə 20 mindən çox yeni müəssisə fəaliyyətə başladı və 360 minə yaxın yeni iş yeri yaradıldı ki, bunun da 270 mindən çoxu daimi idi. Yoxsulluğun səviyyəsi 6 faizə, işsizlik 5,2 faizə endi.

İkinci Dövlət Proqramının icrasının yekunu həm də Prezident İlham Əliyevin respublikamıza rəhbərliyinin 10-cu ildönümü ilə üst-üstə düşərək, sosial-iqtisadi sahədə olduqca mühüm irəliləyişlər əlamətdar oldu. Belə ki, ümumilikdə, 10 il ərzində regionların sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində həyata keçirilən siyasət ölkənin makroiqtisadi göstəricilərinin sürətlə yaxşılaşmasına səbəb olmuş, ümumi daxili məhsul (ÜDM) 3,2 dəfə, adambaşına ÜDM-in həcmi 2,8 dəfə, qeyri-neft sektoru 2,6 dəfə artmış və ölkəmizdə orta illik iqtisadi artım 12,9 faiz təşkil etmişdir.

Minimum əməkhaqqının ölkə üzrə yaşayış minimumuna çatdırılması siyasəti davam etdirilmiş, əmək siyasəti və əməyin ödənilməsi sahəsində həyata keçirilən islahatlar nəticəsində işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqının ilbəl artması əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsini təmin etmişdir. 10 ildə ölkədə minimum əməkhaqqının məbləği 11,7 dəfə artdı, yoxsulluğun səviyyəsi 2003-cü ildəki 44,7 faizdən 2013-cü ildə 5,3 faizə düşdü.

Azərbaycanda həyata keçirilən çevik büdcə-vergi siyasəti nəticəsində dövlətin iqtisadi qüdrətinin daha da artırılması, regionların, qeyri-neft sektorunun və sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi, istehsal və infrastrukturun müasir tələblərə uyğun yenidən qurulması, xalqın rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində işlər davam etdirilmiş, dövlət büdcəsi sosial və investisiya yönümlü, inkişaf və quruculuq büdcəsi, iqtisadi islahatların və dövlət proqramlarının maliyyələşmə mənbəyi olmuşdur.

2003-cü ildə ölkə iqtisadiyyatına qoyulmuş investisiyaların ümumi həcmindən yalnız 26,8 faizə daxili mənbələrdən maliyyələşirdi, 2013-cü ildə daxili investisiyaların xüsusi çəkisi 62,5 faizə çatdı. 10 il ərzində həyata keçirilmiş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində ölkədə 1,2 milyondan çox yeni, o cümlədən 900 min daimi iş yeri açıldı, 55,6 min yeni müəssisə yaradıldı. Yeni açılmış iş yerlərinin 80 faizə yaxını regionların payına düşdü. Həmin dövr ərzində innovasiya xarakterli texnologiyaların tətbiqi davam etdirildi, yeni müəssisələr yaradıldı, müəssisələrin istehsal potensialı artırıldı, ölkə sənayesində 2,7 dəfə artım qeydə alındı. Sənaye məhsulunun ümumi həcmində qeyri-dövlət müəssisələrinin məhsulunun payı 2003-cü ildə 56,8 faiz, 2013-cü ildə isə 81,4 faiz təşkil etdi. Bütün bunlar sənayedə işgüzar fəallığın artmasına, yeni iş yerlərinin açılmasına, kiçik sahibkarlığın inkişafına güclü təkan verdi. Regional İnkişaf Dövlət Proqramlarının icrası çərçivəsində 10 il ərzində 8,3 min kilometr respublika və yerli əhəmiyyətli avtomobil yolları tikildi və ya təmir olundu, regionlarda 307 yeni körpü və yol ötürücüsü tikildi və ya təmir edildi, Naxçıvan, Gəncə, Lənkəran, Zaqatala, Qəbələ və Yevlax şəhərlərində hava limanları istifadəyə verildi.

(davamı 6-cı səhifədə)

zi yoxsulluq şəraitində yaşayırdısa, artıq 2008-ci ilin sonuna bu kateqoriyaya əhalinin yalnız 13,2 faizi aid olunurdu.

2009-cu il fevral ayının 23-də proqramın icrasının yekunlarına həsr olunmuş konfransda Prezident İlham Əliyev proqramın vaxtından əvvəl və həm də böyük həcmdə icra olunduğunu bildirdi: «Proqram vaxtından əvvəl və daha da böyük həcmdə icra olundu. 2004-cü ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafı məsələləri diqqət mərkəzində dayanırdı. Bu gün də belədir. Ancaq beş il ərzində keçdiyimiz yol bu gün deməyə əsas verir ki, bölgələrin bir sıra problemləri öz həllini tapmışdır. 2004-cü ildə qeyri-neft sektorunun inkişafına nail olmaq əsas vəzifə kimi qarşıya qoyulmuşdu. Yəni, bölgələrdə müasir güclü infrastruktur, yeni müəssisələr yaradılısın, iş yerləri açılısın ki, ölkə iqtisadiyyatı çoxşaxəli şəkildə inkişaf etsin. Hər bir ölkənin inkişafı üçün bu, çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. İlk növbədə, təbii resurslarla zəngin olan ölkələrdə qeyri-neft sektorunun inkişafı böyük əhəmiyyət kəsb edir. Çünki əks təqdirdə, iqtisadiyyat dayanıqlı olmayacaq və biz bu uğurları ancaq qısa müddət ərzində yaşaya bilərik. Bizim isə məqsədimiz ondan ibarətdir ki, növbəti illərdə, uzun müddət ərzində Azərbaycan çox sürətlə inkişaf etsin, iqtisadiyyatımız neft-qaz amilindən asılı olmasın və ilk növbədə, insanların yaxşı yaşaması üçün bütün şərait yaradılsın. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycan dövləti son beş il ərzində bölgələrə çox böyük sərmayə qoyubdur, bununla bərabər, özəl sektorun inkişafı üçün böyük həcmdə, güzaştli şərtlərlə kreditlər ayrılmışdır, sahibkarlığın inkişafına böyük dəstək verilmişdir. Həm mənavi dəstək, həm siyasi, həm də maddi dəstək. Yəni, bütün bu amillər birləşəndə, əlbəttə ki, uğura nail olmaq mümkündür və Azərbaycanın son beş il ərzində keçdiyi yol bunun əyani sübutudur».

İLHAM ƏLİYEVİN RƏHBƏRLİYİ İLƏ KEÇƏN MÖHTƏŞƏM 10 İL VƏ UĞURLA İCRA EDİLƏN İKİNCİ REGIONAL İNKİŞAF PROQRAMI

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair birinci Dövlət Proqramının uğurlu icrası bütün regionların inkişafında yeni bir mərhələnin yaranmasına səbəb oldu, formalaşmış əlverişli iqtisadi mü-

Мы нацелены на завершение строительства «Дороги Победы» в августе

Мы нацелены на завершение строительства «Дороги Победы» в середине августа. Открытие коридора между Нахчываном и основной частью Азербайджана еще больше

укрепит отношения между Азербайджаном и Турцией. Об этом сказал министр транспорта и инфраструктуры Турции Адиль Караисмаилоглу во время поездки в Ходжавендский район Азербайджана. По его словам, ведутся работы по завершению проектов на освобожденных территориях в кратчайшие сроки. «Мы будем всячески поддерживать Азербайджан в этих вопросах. Две братские страны продолжают реализовывать крупные проекты, и Турция будет поддерживать развитие региона. Мы нацелены на завершение строительства "Дороги Победы" в середине августа», – добавил турецкий министр.

Азербайджан дал согласие на сохранение в силе плана по увеличению добычи нефти в июле

На 17-м заседании министров государств-членов Организации стран-экспортеров нефти (ОПЕК) и стран, не являющихся ее членами, в формате видеоконференции была достигнута договоренность о сохранении в силе плана по увеличению добычи нефти в июле.

Как сообщили в Министерстве энергетики, в заседании, в котором принял участие министр энергетики Парвиз Шахбазов, Азербайджан также дал согласие на продление плана по сохранению в июле уровня ежедневного сокращения добычи

нефти странами-участниками «Декларации о сотрудничестве» на уровне 5,76 миллиона баррелей.

Согласно «Декларации о сотрудничестве», обязательство Азербайджана по ежедневному сокращению добычи в июле останется на уровне 98 тыс. баррелей. Это означает, что добыча сырой нефти увеличится на 10 тыс. баррелей. Таким образом, в июле добыча нефти в стране сохранится на уровне 620 тыс. баррелей в сутки.

Спрос банков Азербайджана на валюту сократился

Спрос азербайджанских банков на иностранную валюту на валютном аукционе, проведенном Центробанком Азербайджана (ЦБА) с участием Государственного нефтяного фонда (ГНФАР) первого июня 2021 года, сократился на 0,5 процента по сравнению с предыдущим аукционом. Как сообщает во вторник Trend со ссылкой на ЦБА, регулятор продал банкам 63,4 миллиона долларов, и спрос был полностью удовлетворен.

По итогам аукциона средневзвешенный курс маната к доллару составил 1,7 AZN/USD. Отметим, что 10 марта 2020 года был проведен первый за долгое время валютный аукцион с участием Госнефтефонда Азербайджана, в ходе которого азербайджанские банки приобрели 323,2 миллиона долларов.

К проведению валютных аукционов посредством односторонней продажи валюты в конкурентных условиях ЦБА

приступил с середины января 2017 года.

В марте прошлого года было решено проводить внеочередные валютные аукционы в связи с возросшим спросом населения на валюту на фоне провала сделки ОПЕК+, повлекшего за собой резкое падение цен на нефть.

Расширение «Южного газового коридора» будет зависеть от устойчивого рыночного спроса

Об этом сказали Trend в Еврокомиссии. Было отмечено, что сейчас преждевременно говорить о подходящих источниках для расширения ЮГК, так как это будет зависеть от широкого спектра факторов. "Расширение "Южного газового коридора" будет зависеть от устойчивого рыночного спроса и результатов рыночного теста. Консорциум Трансадриатического трубопровода (ТАР) планирует провести рыночный тест уже этим летом, и, в зависимости от результата, дополнительные объемы газа из Каспийского моря могут быть транспортированы через ЮГК", - сказали в организации. Как сообщили Trend в BP Azerbaijan, запасы газа на месторождении "Шах Дениз" составляют около 1 триллиона кубометров. "Шах Дениз-2 фокусируется на остаточном потенциале ресурсов, что позволит

увеличить объем общей добычи на "Шах Дениз" на 16 миллиардов кубометров газа в год", - сказали в компании. Отметим, что 31 декабря 2020 года начались поставки азербайджанского газа в Европу по Трансадриатическому газопроводу. Впервые в истории Азербайджан экспортировал свой природный газ на европейский рынок по трубопроводам. После успешного подключения ТАР к итальянской газораспределительной сети 15 ноября 2020 года коммерческий природный газ был доставлен из Мелендуно (Италия) по SNAM Rete Gas (SRG) и из Неа-Месимврия по DESFA в Грецию и Болгарию. Азербайджан с прямым доступом к европейскому рынку, который является крупнейшим импортером природного газа в мире, диверсифицировал свои экспортные возможности.

Эрдоган: Турция готова поддержать формат Грузия - Азербайджан - Армения

Турция считает Грузию ключом региональному сотрудничеству и выражает готовность поддержать любой трехсторонний формат, в том числе и Грузия - Азербайджан - Армения. Об этом во вторник заявил президент Турции Реджеп Тайип Эрдоган на пресс-конференции по итогам переговоров с премьер-министром Грузии Ираклием Гарибашвили в Анкаре, сообщает ТАСС. "Турция видит Грузию в качестве ключа региональному сотрудничеству. Мы верим, что сможем провести разные работы, которые усилят и увеличат важность и мир в нашем регионе. В рамках указанного очень важным является трехстороннее сотрудничество с Азербайджаном. Мы, Турция, поддерживаем любое трехстороннее сотрудничество, будь то Грузия - Азербайджан - Армения или Грузия - Азербайджан - Турция", - сказал Эрдоган.

Турецкий лидер также заявил, что было принято решение о проведении высшего стратегического совета с участием Грузии в кратчайшие сроки. Точная дата станет известна после того, как министерства иностранных дел обеих стран проведут соответствующие работы. Премьер Грузии в свою очередь выразил надежду на то, что обе республики сумеют реализовать еще больше совместных проектов и углубить сотрудничество. Гарибашвили пригласил Эрдогана в Тбилиси.

В Европе рекордно выросли цены

Инфляция в еврозоне поднялась до рекордно высокого уровня за два года после того, как страны начали снимать коронавирусные ограничения. Об этом пишет Bloomberg. Потребительские цены в мае выросли на два процента в годовом выражении, что превысило прогнозы экономистов. В то же время задержки с поставками сырья и комплектующих сдерживают рост производства, в результате чего компании не могут удовлетворить растущий спрос. В то время как покупательская активность росла самыми быстрыми темпами почти за четверть века, производители сократили запасы продукции до самого низкого уровня с ноября 2009 года. Европейский центральный банк (ЕЦБ)

считает, что рост цен, скорее всего, будет временным. Однако ряд экспертов уверены, что есть риск дальнейшего подорожания товаров по мере восстановления экономики.

Капитализация 100 крупнейших компаний мира достигла рекордных \$31,7 трлн.

Рыночная капитализация 100 крупнейших компаний мира за 12 месяцев, завершившихся в марте 2021 года, выросла на 48% и достигла рекордных \$31,7 трлн, свидетельствуют результаты ежегодного исследования PwC.

99 компаний, входящих в рейтинг, увеличили капитализацию.

Apple Inc. вернула себе первое место по рыночной стоимости, опередив Saudi Aramco (2-е место) и Microsoft Corp. (3-е место). Капитализация Apple в январе 2021 года достигла рекордных \$2,4 трлн, отмечают в PwC.

Рыночная капитализация Tesla Inc. увеличилась с \$96 млрд в марте 2020 года до \$641 млрд в марте 2021 года - таким образом, подъем составил 565% и был максимальным среди 100 компаний рейтинга. Китайская платформа доставки еды Meituan показала второй по величине рост капитализации - 221%. China Mobile стала единственной компанией в рейтинге, рыночная стоимость которой по данным на март 2021 года снизилась.

Технологический сектор остался крупнейшим по капитализации (\$10,5 трлн), отмечают в PwC. При этом во всех секторах, представленных в рейтинге, был отмечен значительный рост рыночной стоимости - от 25% до 75%. Наиболее успешными, помимо технологической отрасли, были циклические сектора экономики, в том числе промышленный и сырьевой, наименее эффективными - сферы здравоохранения, энергетики и ЖКХ. США продолжают лидировать в рейтинге как по числу представленных в нем компаний, так и по их совокупной капитализации. На долю 59 американских компаний, вошедших в рейтинг, пришлось 65% общей рыночной стоимости 100

компаний. Капитализация американских компаний в рейтинге выросла за отчетный период на 57%. В случае китайских компаний рост составил 42%, европейских - 18%. Великобритания опустилась на 10-е место с 5-го по числу входящих в рейтинг PwC компаний, поскольку из списка выбыли сразу три британские компании HSBC, BP и GlaxoSmithKline. В США произошло снижение их относительных позиций с точки зрения рыночной капитализации, и в настоящее время на долю США приходится 65% от общей рыночной капитализации 100 ведущих компаний мира (март 2020 года: 61%). "Когда пандемия COVID-19 охватила мировую экономику в начале 2020 года, мировой индекс MSCI снизился на 21%, а волатильность рынка резко возросла, достигнув пика в 83 пункта 16 марта 2020 года. Крупнейшие мировые компании не были застрахованы от значительного снижения капитализации: стоимость 100 крупнейших мировых компаний снизилась на 15% в первом квартале 2020 года", - говорится в обзоре. После спада, наблюдавшегося в начале 2020 года, мировые фондовые рынки не только восстановили утраченные позиции, но и достигли рекордных максимумов, при этом восстановление экономической активности было поддержано действиями правительств и центробанков, отреагировавших на последствия пандемии COVID-19, отмечают в PwC.

3-9 iyun 2021-ci il

“Şuşada inşa ediləcək məktəbdə türkiyəli müəllimlərin dərs keçməsi planlaşdırılır”

Bunu Türkiyənin Milli Təhsil naziri Ziya Selçuk deyib. Onun sözlərinə görə, bəzi dərslərin Türkiyədən gələn və ya Türkiyədə təhsil almış müəllimlər tərəfindən keçirilməsi nəzərdə

tutulub: “Bəzi dərslərin isə azərbaycanlı müəllimlər tərəfindən tədris olunması planlaşdırılır. Birlikdə bəzi layihələr həyata keçirmək və ortaqlar dərs keçmək arzusu da var”.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev mayın 27-də Ziya Selçuku qəbul edib. Dövlət başçısı qəbulda bildirib ki, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Şuşaya gözlənilən səfəri çərçivəsində Türkiyə tərəfindən təklif edilən bir hədiyyə kimi, məktəbin təməlqoyma mərasiminin keçirilməsi proqramda əksini tapıb. R.T.Ərdoğan iyunun 15-də Azərbaycana gələcək. Şuşaya səfər isə iyunun 16-na planlaşdırılıb.

Bakının ticarət dövriyyəsinin həcmi artıb

Yanvar-aprel aylarında Bakıda ticarət dövriyyəsinin həcmi 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,8 faiz artaraq 6 milyard 723,1 milyon manat olub.

AZƏRTAC Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin yaydığı məlumata istinadla xəbər verilir ki, ticarət şəbəkəsində satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının dəyəri əvvəlki

ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,2 faiz artaraq 3 milyard 545,7 milyon manata, qeyri-ərzaq məhsullarının həcmi isə 0,7 faiz azalaraq 3 milyard 177,4 milyon manata bərabər olub. İstehlak məhsullarının 38,1 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə, 45,6 faizi fərdi sahibkarlara məxsus ticarət obyektlərində, 16,3 faizi isə paytaxtın məhsul bazarlarında satılıb.

Müdafiə Nazirliyi və Dövlət Sərhəd Xidməti Ermənistan silahlı qüvvələrinin son təxribatları ilə bağlı birgə məlumat yayıb

İyunun 1-i saat 20:00 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələri təqribən 40 nəfərə yaxın şəxsi heyətlə Azərbaycan Respublikasının Kəlbəcər rayonunun Armudlu kəndi istiqamətində 400 metr Azərbaycan ərazisinə daxil olub və 40 dərəcə 04 dəqiqə 30 saniyə şimal enliyi, 45 dərəcə 54 dəqiqə 42 saniyə şərq uzunluğu (N 40°04'30"; E 45°54'42") coğrafi koordinatlarında mövqe tutublar.

Müdafiə Nazirliyinin və Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat xidmətlərinin AZƏRTAC-a

daxil olan birgə məlumatında bildirilib ki, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin dərhal həyata keçirdiyi tədbirlər nəticəsində Ermənistan silahlı qüvvələri ölkəmizin ərazisindən çıxarılıb. Ermənistan silahlı qüvvələrinin şəxsi heyətinin ölkəmizin ərazisindən çıxarılması zamanı silahlı qüvvələrimiz tərəfindən silah tətbiq edilməyib. Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın ərazisinə müdaxiləsi növbəti təxribatdır və bunun məsuliyyəti tam

şəkildə Ermənistan tərəfinin üzərinə düşür. Baş verən hadisə bir daha onu göstərir ki, beynəlxalq ictimaiyyətin və Azərbaycan tərəfinin sərhəd məsələlərinin danışıqlar və dialoq yolu ilə həll edilməsi ilə bağlı çağırışlarına zidd olaraq Ermənistan iki ölkənin dövlət sərhədi boyunca vəziyyəti gərginləşdirmək məqsədini güdür.

Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədlərinin pozulması və ölkəmizin ərazisinə Ermənistan silahlı qüvvələrinin müdaxiləsi hallarının qarşısı bundan sonra da qəti tədbirlər vasitəsilə alınacaq. Ermənistan məsuliyyətli davranmalı, qonşu dövlətlərin sərhədlərinə və ərazi bütövlüyünə hörmət etməli və regionda vəziyyəti gərginləşdirə biləcək təxribatlardan çəkinməlidir.

11 sığorta şirkətinin ödənişləri artıb

2021-ci ilin aprel ayında Azərbaycanda fəaliyyət göstərən sığorta şirkətindən 11-nin ödənişləri illik müqayisədə artıb, 5-nin ödənişləri azalıb. Banker.az Mərkəzi Banka istinadən xəbər verir ki, “Naxçıvansığorta” və “Xalq Həyat” Sığorta ötən il ödəniş etmədiyindən, “Aqrar” Sığorta və Meqa Həyat Sığorta yeni yarandığından müqayisə etmək mümkün deyil.

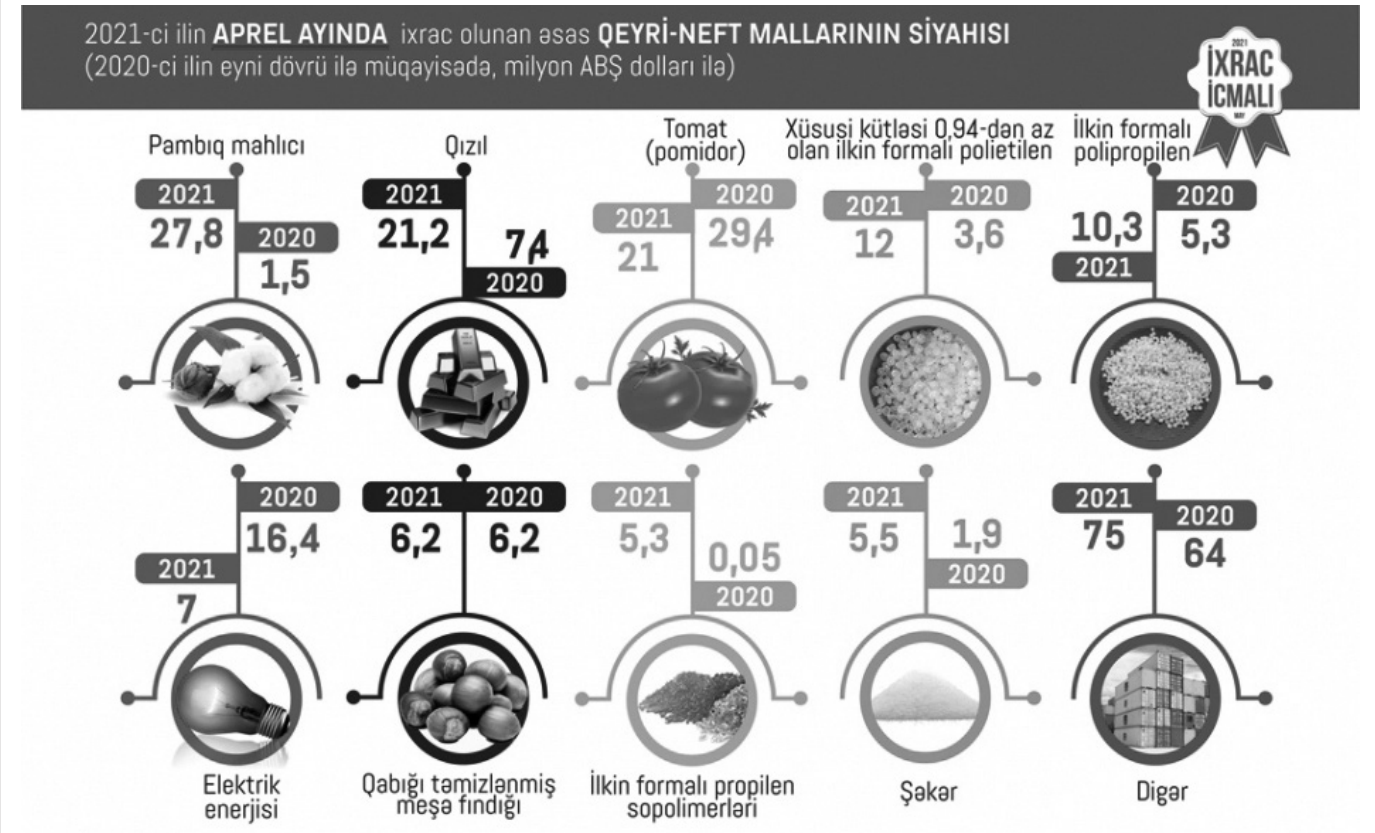
Ən çox sığorta ödənişi artan şirkətlər arasında birinci yerdə “Dövlət Sığorta Kommersiya” şirkəti (6 dəfə) dayanır. Sığorta ödənişi ən az artan şirkət isə “Meqa Sığorta” (artım 2%). Ödənişləri illik müqayisədə ən çox azalan şirkət “İpək Yolu Sığorta” şirkətində (93% azalma), ən az azalma isə “PAŞA Sığorta” şirkətində (6% azalma) qeydə alınıb.

Banker.az Sığortaçının adı	Sığorta Ödənişləri (2021-ci il aprel), min manat	Sığorta Ödənişləri (2020-ci il aprel), min manat	İllik fərq
A-Qroup Sığorta Şirkəti	3,448	3,044	13%
AtaSığorta	2,729	3,421	-20%
Atəşgah Həyat Sığorta Şirkəti	13,385	11,043	21%
Atəşgah Sığorta Şirkəti	3,574	5,353	-33%
Dövlət Sığorta Kommersiya Şirkəti	32,093	5,340	6 dəfə
Azərbaycan Sənaye Sığorta	1,156	550	2.1 dəfə
AzSığorta	3,448	1,936	78%
Bakı Sığorta	174	68	2.6 dəfə
Günay Sığorta	1,239	775	60%
İpək Yolu Sığorta	137	1,953	-93%
Meqa Sığorta	1,414	1,383	2%
Naxçıvansığorta	90	-	-
Paşa Həyat Sığorta	87,592	37,518	2.3 dəfə
Paşa Sığorta	19,677	20,955	-6%
Qala Həyat Sığorta Şirkəti	1,000	1,465	-32%
Qala Sığorta	1,572	990	59%
Xalq Həyat Sığorta Şirkəti	73	-	-
Xalq Sığorta	6,940	6,219	12%
Aqrar Sığorta	-	-	-
Meqa Həyat Sığorta	-	-	-

Apreldə Azərbaycandan 27,8 milyon dollarlıq pambıq məhlıçı ixrac edilib

Cari ilin aprel ayında Azərbaycanın qeyri-neft sektoru üzrə ixracında pambıq məhlıçı (27,8 milyon ABŞ dolları) birinci, qızıl (21,2 milyon dollar) ikinci, pomidor (21 milyon

dollar) üçüncü yerdə qərarlaşıb. Bu barədə İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin “İxrac İcmalı”nın may ayında deyilir.

Paytaxt sənayesində qeyri-dövlət sektorunun payı 83,9 faiz olub

2021-ci ilin yanvar-aprel aylarında paytaxt sənayesində istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 12 milyard manat təşkil edib.

Sənaye məhsulunun 76,4 faizi mədənxıxarma, 20 faizi emal, 2,9 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizəti, 0,7 faizi isə su təchizəti, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunub. Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 83,9 faiz olub. İstehsalın ümumi həcmində sənaye

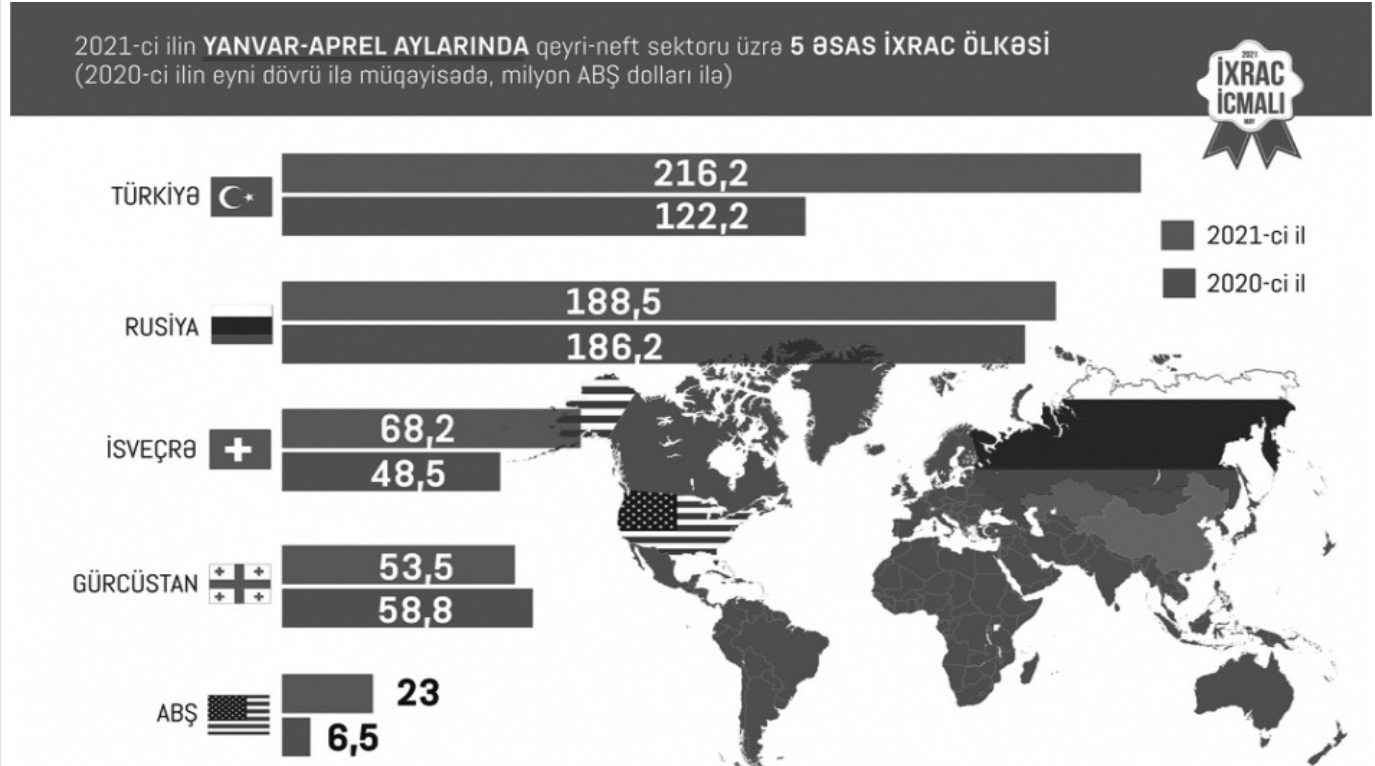
məhsulunun payı 90,1 faiz, sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi isə 9,9 faiz təşkil edib. İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilib, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında mayın 1-nə 340,6 milyon manatlıq hazır məhsul ehtiyatı yaranıb. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 79,9 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olub.

Cari ildə qeyri-neft sektoruna aid ən çox məhsul Türkiyəyə ixrac edilib

Bu ilin yanvar-aprel ayları ərzində Azərbaycandan qeyri-neft sektoruna aid ən çox məhsul Türkiyəyə ixrac olunub.

Cari ilin ilk dörd ayında Türkiyəyə 216,2 mil-

yon, Rusiyaya 188,5 milyon, İsveçrəyə 68,2 milyon, Gürcüstana 53,5 milyon və ABŞ-a 23 milyon dollar dəyərində qeyri-neft sektoruna aid məhsul ixrac edilib.

Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatları artıb

Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) sərəncamında olan rəsmi valyuta ehtiyatlarının həcmi açıqlanıb. AMB-nin valyuta ehtiyatları iyunun 1-nə 6 milyard 460,4 milyon ABŞ dolları olub. Bu göstərici ötən ayın eyni dövrü ilə müqayisədə 92,8 milyon dollar çoxdur.

(əvvəlki 3-cü səhifədə)

Bu dövrdə regionların inkişafında sosial məsələlərin həlli ilə bağlı zəruri tədbirlər davam etdirildi, insan amili daim diqqət mərkəzində saxlanıldı, bu sahəyə xidmət edən sosial infrastrukturun yaxşılaşdırılması istiqamətində mühüm işlər görüldü. Heydər Əliyev Fondunun təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və digər sosial layihələrin reallaşdırılmasında mühüm rolu oldu. Fondun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən layihələrin miqyası minlərlə insanın sosial şəraitinin yaxşılaşması üçün yeni imkanlar açdı.

“Birinci beşillik proqram demək olar ki, regionlarda böyük dönüş yarada bilmişdir. Ondan sonra ikinci proqram qəbul edildi. 2009-2013-cü illəri əhatə edən proqram başa çatdı. Deyə bilərik ki, regionların inkişafında, ümumiyyətlə, Azərbaycanın iqtisadi potensialının gücləndirilməsində bu proqramların çox böyük rolu olmuşdur. Azərbaycan da aparılan islahatlar, düşünülmüş siyasət ölkəmizin hərtərəfli inkişafına təkan verdi. Bu gün Azərbaycan gələcəyə çox böyük ümidlərlə, nikbinliklə baxır. Bunun əsas səbəbi iqtisadi müstəqillikdir, iqtisadi gücümüzdür və siyasi iradədir”, - deyə Prezident İlham Əliyev 2014-cü ildə regionun sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarının icrasına həsr olunmuş konfransda demişdir.

ÜÇÜNCÜ PROqram: 15 ilin SOSIAL-IQTİSADI HESABATI OLDUQCA UĞURLU VƏ MÖHTƏŞƏMDİR

Regionların hərtərəfli inkişafı sahəsində 2004-cü ildən başlanılmış məqsədyönlü siyasətin davamı olaraq Azərbaycan prezidentinin 27 fevral 2014-cü il tarixli Fərmanı ilə **“Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”** təsdiq edildi. Bu qəbildən olan sayca üçüncü dövlət proqramının əsas məqsədi ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafı, iqtisadiyyatın diversifikasiyası, regionların sürətli inkişafı istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi, xüsusilə kəndlərin inkişafı ilə bağlı infrastrukturun və sosial xidmətlərin daha da yaxşılaşdırılmasında ibarət idi.

Üçüncü Dövlət Proqramı da daxil olmaqla görülmüş işlər ölkədə həyata keçirilən ümumi sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinə ciddi dəstək vermiş və nəticədə 2004-2018-ci illərdə ümumi daxili məhsul (ÜDM) real ifadədə 3,4 dəfə, o cümlədən qeyri-neft sektoru 2,8 dəfə artdı. Bu dövrdə sənaye real ifadədə 2,6 dəfə, o cümlədən qeyri-neft sənayesi 2,4 dəfə, kənd təsərrüfatı 1,7 dəfə çoxaldı. Strateji valyuta ehtiyatları 2004-cü ilə nisbətən 24,3 dəfə artaraq 1 yanvar 2019-cu il tarixinə 45 milyard ABŞ dolları səviyyəsini keçdi. Xarici ticarətin coğrafiyası daha da genişlənmiş, onun əmtəə strukturu təkmilləşmişdir. Bu dövrdə Azərbaycan 190-a yaxın ölkə ilə xarici ticarət əməliyyatları aparmış, qeyri-neft ixracı 4,2 dəfə artmışdır.

Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar beynəlxalq təşkilatların və maliyyə institutlarının hesabatlarında da öz müsbət əksini tapmışdır. Təsədüfi deyildir ki, Dünya Bankının “Doing Business 2019” hesabatına görə, Azərbaycan əvvəlki illə müqayisədə reytingdə 32 pillə irəliləyərək, 57-ci yerdən 25-ci pilləyə yüksəlib. Sənədə əsasən, 10 indikatore-dən 8-i üzrə öz mövqeyini daha da yaxşılaşdıran Azərbaycan dünyanın 10 ən islahatçı dövləti sıyahısına daxil edilib.

Azərbaycan iqtisadiyyatına sərmayə qoyuluşlarının təşviqi və stimullaşdırılması həyata keçirilən iqtisadi siyasət strategiyasının ana xəttinə çevrilmiş, ölkə iqtisadiyyatına 2004-2018-ci illər ərzində 244,9 milyard ABŞ dolları həcmində investisiya qoyulmuşdur. Eyni zamanda, davamlı sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsi məqsədilə dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərcləri də dinamik olaraq artmış, investisiya xərcləri dövlət büdcəsində əhəmiyyətli çəkiyə malik olmuşdur. Dövlət Proqramları çərçivəsində aqrar sahənin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər də əsas prioritet istiqamətlərdəndir. Aqrar sahənin vergilərdən azad edilməsi, subsidiyaların, güzəştli kreditlərin verilməsi və digər dövlət dəstəyi mexanizmlərinin tətbiqi, bu sahədə infrastrukturun yaxşılaşdırılması, dövlət investisiyaları hesabına Taxtakörpü, Şəmkirçay, Tovuzçay və Göytəpə su anbarları, Baş Mil-Muğan kollektorunun tikintisi və digər iri layihələrin reallaşdırılması, həyata keçirilən meliorativ

tədbirlər, aqrotekniki xidmət işlərinin yerinə yetirilməsinin keyfiyyətini yüksəltmək üçün “Aqrolizing” ASC-nin yaradılması, 2015-ci ilin “Kənd təsərrüfatı ili” elan edilməsi kimi tədbirlər bu sahənin inkişafına təkan vermişdir. Bunun nəticəsidir ki, ölkədə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması üçün bitkiçilik və heyvandarlıq sahələri inkişaf etdirilmiş, ərzaq məhsulları ilə özünü təmin etmə səviyyəsi daha da yaxşılaşdırılmışdır. Ötən müddət ərzində iri fermer təsərrüfatları, aqroparklar, intensiv bağçılıq təsərrüfatları, müasir istixanalar, logistik mərkəzlər yaradılmış, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının inkişafına xidmət edən infrastrukturun maddi-texniki bazası möhkəmləndirilmişdir. Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə yeni qlobal çağırışlar nəzərə alınmaqla həyata keçirilən iqtisadi islahatlara uyğun olaraq, sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamalar 2021-ci il yanvarın 1-nə kimi dayandırılmış, sahibkarların hüquqlarının daha etibarlı müdafiəsi məqsədilə apelyasiya şuraları yaradılmış, ixracın

və investisiyaların təşviqi mexanizmləri formalaşdırılmış, dövlət satnalmalarında yerli mallar üçün güzəştlər müəyyən olunmuş, gömrük prosedurları sadələşdirilmiş, tələb olunan sənədlərin sayı azaldılmış və konkretləşdirilmiş, idxal-ixrac əməliyyatları sahəsində mütləqəqqi mexanizmlər tətbiq edilmiş, sahibkarların vergi yükü azaldılmış, kənd təsərrüfatının ənənəvi sahələrinin inkişafı üçün subsidiyalar müəyyənləşdirilmişdir. Sahibkarlığın inkişafı məqsədilə həyata keçirilən islahatların tərkib hissəsi kimi, lisenziyalar və icazələr sisteminin tənzimlənməsi və inzibati prosedurların sadələşdirilməsi istiqamətində aparılan kompleks tədbirlər nəticəsində lisenziyalashdırılan fəaliyyət növlərinin sayı 59-dan 37-yə, icazələrin sayı 330-dan 86-yə endirilmiş, yeni verilən və qüvvədə olan müddətli lisenziyalar müddətsiz müəyyən edilmiş, lisenziyaların verilməsinə görə dövlət rüsumunun məbləğləri təxminən 2 dəfə, regionlar üzrə 4 dəfə azaldılmış, lisenziyaların verilməsi müddəti 15 gündən 10 iş gününə endirilmiş və prosedurlar sadələşdirilmişdir. Ölkənin tranzit potensialının reallaşdırılması istiqamətində əhəmiyyətli tədbirlər görülmüş, o cümlədən Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizinin fəaliyyəti güclənmiş, Şimal-Cənub, Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizləri üzrə magistral yolların tikintisi layihələri uğurla davam etdirilmiş, Azərbaycanın tranzit potensialının artırılmasında böyük əhəmiyyətə malik olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışı olmuşdur ki, bununla da sözügedən marşrutla Azərbaycan ərazisindən keçməklə daşınacacaq yüklərin həcmələri əhəmiyyətli dərəcədə artacaq və bu da öz növbəsində qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan verəcəkdir. Bundan başqa, 2018-ci il may ayının 14-də Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin qovşağında yerləşən Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin açılışı olmuşdur. Azərbaycanın Şimal-Cənub və Şərq-Qərb beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri üzərində yerləşməsi yeni liman üçün zəngin tranzit potensialı yaratmaqla, ölkəyə daxil olan, ölkədən çıxan və tranzit yüklərin aşırılmasında strateji nəqliyyat qovşağı funksiyalarını yerinə yetirməyə imkan verir.

Həmçinin 15 ildə 14 min kilometr-dən çox respublika və yerli əhəmiyyətli yolda təmir-tikinti işləri aparılmış, 436 ədəd körpü və tunel tikilmiş və təmir olunmuşdur. Əhalinin elektrik enerjisinə olan tələbatını daha dolğun təmin etmək məqsədilə 15 ildə regionlarda 28 elektrik stansiyası istifadəyə verilmiş, 45 min kilometr-dən artıq elektrik xətti çəkilmiş və 1650-dən çox yarımstansiya quraşdırılmış və ya təmir olunmuşdur. Həmçinin bu dövrdə regionlarda 56,2 min kilometr qaz xətti çəkilmiş və ya əsaslı təmir olunmuş, 1800-dən çox yaşayış məntəqəsi təbii qazla təmin edilmiş, regionlar üzrə qazlaşdırma səviyyəsi 41 faizdən 93,2 faizə çatmışdır. Ümumilikdə, 2004-2018-ci illərdə, yaxud İlham Əliyevin prezidentliyinin 15-ci ilində ölkə əhalisinin 77 faizinin yaşadığı regionların sosial infrastrukturunu köklü şəkildə yaxşılaşdırılmış, əhalinin rifah hali yüksəlmişdir.

15 ildə Azərbaycan Respublikasının prezidentinin bölgələrə mütəmadi səfərləri Dövlət Proqramlarının icrasını sürətlən-

ri-neft sənayesində qürur doğuran yüksəlişi baş verib, Azərbaycan əlverişli biznes mühitinə görə dünyanın ən qabaqcıl dövlətinə çevrilib.

Prezident İlham Əliyevin müşavirədə səsləndirdiyi rəqəmlər və faktlar tarixin ən güclü Azərbaycanının aydın mənzərəsini yaradır. Beləliklə, 17 ildə Azərbaycanda baş verən iqtisadi dəyişikliklərə nəzərə salaq. Bu dövrdə ölkə iqtisadiyyatı 3,4 dəfə artıb ki, bu da dünyada rekord göstəricidir. O cümlədən:

- *sənaye istehsalı 2,7 dəfə;*
- *kənd təsərrüfatı 2 dəfə;*
- *valyuta ehtiyatlarımız 27 dəfə artaraq 52 milyard dollara çatıb;*
- *Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri istifadəyə verilib;*
- *Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu tikilib;*
- *Cənub Qaz Dəhlizi çəkilib;*
- *Xəzərdə ən böyük liman olan Ələt Beynəlxalq Dəniz Limanı salınıb;*
- *altısı beynəlxalq olmaqla, yeddi aeroport tikilib;*
- *Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəməri çəkilib;*
- *orbitə 3 peyk çıxarılıb;*

- *33 elektrik stansiyası tikilib, 3 min meqavəat yeni generasiya gücü yaradılıb;*
- *qazlaşdırmanın səviyyəsi 51 faizdən 96 faizə çatıb;*
- *16 min 700 kilometr avtomobil yolu tikilib;*
- *yoxsulluq 50 faizdən 4,8 faizə düşüb;*
- *Taxtakörpü və Şəmkirçay su anbarları tikilib;*
- *1500-dən çox artezian quyusu qazılıb;*
- *orta əməkhaqqı 11 dəfə;*
- *pensiyalar 8 dəfə artıb;*
- *300 mindən çox məcburi köçkünə, 6700 şəhid ailəsinə evlər, mənzillər verilib.*

Beləliklə, dördüncü dövlət proqramının birinci ili də daxil olmaqla əldə olunan uğurlar, həyata keçirilən əzəmətli layihələr Azərbaycan dövlətinin və xalqının çox qısa dövr ərzində nail olduğu misilsiz, möhtəşəm və tarixi nailiyyətlər, milli yüksəliş salnaməsinin nümunələridir. «Bu layihələrin aparıcı qüvvəsi, təşəbbüskarı, təşkilatçısı, əsas maliyyə yükünü öz üzərinə götürən ölkə bizik - Azərbaycanı və bunu etmişik. Bu layihələrin hər biri tarixi əhəmiyyət daşıyır. Bu layihələrin, ümumiyyətlə, görülmə işlərin hamısı Azərbaycan xalqı qarşısında böyük xidmətlərdir. Çıxışımın əvvəlində dediyim kimi, uğurlu inkişafımızı, sabitliyi şərtləndirən, cəmiyyətdə xoş əhval-ruhiyyəni formalaşdırən bizim siyasətimiz və addımlarımızdır. Nəyi demişik, onu da etmişik. Bir dəne də icra edilməmiş vəd yoxdur. Heç kim bunu tapa bilməz.

2003-cü ildə və ondan sonrakı illərdə nəyi demişəmsə, onu da etmişəm. Ona görə bizim sözüməzə də, işimizə də xalq tərəfindən böyük inam var. Mən həmişə demişəm ki, bizim sözüməzün qüvvəti imzamız qədər olmalıdır və bu gün bu, belədir», - deyər İlham Əliyev bu barədə danışarkən bildirib.

QLOBAK KATAKLİZMLƏR DÖVRÜNDƏ REGIONAL İNKİŞAF DÖVLƏT PROqramI YERİNƏ YETİRİLİR

Pandemiyanın yaratdığı çətinliklər olmasaydı, 2020-ci ildə də yeni müsbət iqtisadi nəticələr əldə olunacaqdı. Məlumdur ki, koronavirus pandemiyasının bütün dünyada yayıldığı ötən il bir çox inkişaf etmiş dövlətlərin iqtisadi həyatında ciddi geriləmələr baş verdi. Azərbaycan iqtisadiyyatında da olduqca cüzi azalma baş verməsinə rəğmən, qey-

ri-neft sənayesiin 11 faizdən çox artımı respublikamızda həyata keçirilən iqtisadi uğur sayılmalıdır.

Pandemiyanın çətinliklərinə baxmayaraq, Azərbaycanda regional inkişaf proqramı çərçivəsində nəzərdə tutulan layihələrin də icrası tam sürətlə təmin olundu. Bunu Prezident İlham Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasına və Qəbələ rayonlarına səfərləri də təsdiq edir.

Prezident İlham Əliyevin may ayının 10-da Naxçıvan Muxtar Respublikasına etdiyi səfər regionlarla bağlı müəyyən edilmiş vəzifələrin uğurla yerinə yetirildiyini göstərdi. Ən mühümü isə odur ki, dövlət proqramları çərçivəsində nəzərdə tutulan layihələr pandemiya dövründə də vaxtında icra edilir.

Prezidentin səfəri bir daha göstərdi ki, regional inkişaf dövlət proqramları çərçivəsində qarşıya qoyulan vəzifələr ölkədə qeyri-neft sektorunun kompleks inkişafına və sosial rifahə xidmət edir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarının icrası ölkə iqtisadiyyatının inkişafında mühüm əhəmiyyət kəşb etməklə, makroiqtisadi sabitliyin təmin olunmasında, sahibkarlıq fəaliyyətinin genişlənməsində, yeni müəssisələrin və iş yerlərinin yaranmasında, infrastruktur və kommunal xidmətlərin səviyyəsinin daha da yüksəldilməsində və əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılmasında müstəsna rol oynamaqdadır.

Prezident İlham Əliyevin may ayının 10-da Naxçıvana növbəti səfəri respublikamızın bu bölgəsinin yüksəlişinin dinamik, davamlı və nümunəvi olmasından xəbər verdi. Bu, Prezident İlham Əliyevin dövlət başçısı kimi, Naxçıvana sayca 15-ci səfəri idi. İlk səfər isə 17 il əvvəl, 2004-cü ilin may ayında olmuşdur. Bu müddətdə prezidentin hər səfəri Naxçıvanın yüksəlişindən xəbər verməklə yanaşı, həm də bu bölgənin inkişafında yeni mərhələnin əsasını qoyub.

15-ci səfərin isə həm də rəmzi mənası vardı. Çünki bu səfər ulu öndər, müasir Azərbaycan dövlətinin banisi Heydər Əliyevin anadan olduğu günə təsadüf etmişdir. Eyni zamanda, bu, Prezident İlham Əliyevin Vətən müharibəsindəki Qələbədən sonra Naxçıvan Muxtar Respublikasına ilk səfəri idi.

«Naxçıvan sürətlə inkişaf edir. Bütün sahələr üzrə işlər müsbət istiqamətdə gedir. Bu gün bir neçə infrastruktur layihəsinin açılışında iştirak etmişəm, o cümlədən Ordubad şəhərində içməli su və kanalizasiya layihəsinin istifadəyə verilməsini qeyd etmişik. Yollarla, elektrik təchizatı, qazlaşdırma ilə bağlı – bütün istiqamətlər üzrə muxtar respublikada görülmə işlər məni çox sevindirir. Təkcə onu demək kifayətdir ki, qazlaşdırmanın səviyyəsi artıq 100 faizə çatıb. Elektrik enerjisi ilə təchizat 100 faizə çatıb və Naxçıvanı çox böyük enerji potensialı yaradılıb. Vaxtilə Naxçıvanda işıq yox idi, enerji yox idi. Azərbaycandan gələn xətlər də Ermonistan tərəfindən kəsilmişdi. İndi isə Naxçıvan özünü elektrik enerjisi ilə tam təmin edir və bərpa olunan mənbədən istifadə edir.

Bu, çox önəmlidir. Çünki bu, Naxçıvanın gözəl təbiətinə və ekoloji vəziyyətinə töhfə kimi qəbul edilməlidir. Bütün şəhərlər artıq magistral yollarla bir-birinə bağlanmışdır və Naxçıvanda olan hər bir insan bunu görür. Yollar çox keyfiyyətlə tikilir, məni bu yolların açılışlarında iştirak etmişəm, bəzi yollar çoxdan istismara verilib, amma buna baxmayaraq, keyfiyyət də yerindədir. İçməli su layihələri bütün şəhərləri əhatə edir. İndi üç şəhərdə bu layihələr icra ediləcək və beləliklə, bu məsələ də tamamilə öz həllini tapacaq. Sənaye potensialı inkişaf edir, artır. Naxçıvan Muxtar Respublikası son 20 il ərzində iqtisadi artımın tempələrinə görə rekordsmen bölgədir. Ümumi daxili məhsul 10 dəfədən çox artıb», - deyər Prezident İlham Əliyev Naxçıvanın inkişafı barədə danışarkən bildirib. Ümumiyyətlə regionlarda görülmüş işlər, sosial-iqtisadi inkişafa verilən töhfələr, yeni infrastruktur obyektlərinin istifadəyə verilməsi, əhalinin məşğulluq imkanlarının artırılması olduqca mühimdür. Görünən həm də odur ki, hər bir addımın, hər bir təşəbbüsün arxasında real sosial-iqtisadi qanunauyğunluq dayanır. Başa çatdırılmış hər layihə düzgün iqtisadi məntiqə əsaslanmaqla kompleks inkişafın mühüm həlqəsinə təşkil edir.

(davamı gələn sayımızda)
“İqtisadiyyat”

3-9 iyun 2021-ci il

“Nestlé”: Məhsullarımızın yalnız 37%-i sağlam qidadır

“Nestlé” korporasiyası istehsal etdiyi əsas qida və içki xəttinin 60%-dən çoxunun “sağlam qidalanma” anlayışına cavab vermədiyini bildirib. “Financial Times” bu barədə şirkətin top mene-

cerləri üçün nəzərdə tutulmuş təqdimata istinadən xəbər verir. Korporasiyanın məlumatına görə, heyvan yemi və xüsusi tibbi qidalar istisna olmaqla “Nestlé”nin qida və içkilərinin yalnız 37%-i Avstraliya sağlamlıq reyting sisteminə 3,5 baldan yuxarı nəticə göstərib. “Nestlé” qeyd edir ki, 3,5 baldan yuxarı olan qida və içkiləri sağlam qidalanmaya aiddir.

Eyni zamanda, “Nestlé”nin qida məhsullarının təxminən 70%-i və içkilərin 96%-i 3,5 baldan aşağı qiymət alıb.

Qeyd edək ki, “Nestlé”nin illik gəlirlərinin təxminən yarısı (92,6 mlrd. İsveçrə frankı – 102,87 mlrd. ABŞ dolları) məhz sözügedən məhsulların satışından əldə olunur.

Avrozonaya inam xidmət sektoru sayəsində yüksəlir

Avropa regionundakı restoran, hotel və mağazaların yenidən fəaliyyət göstərməyə başlaması, eyni zamanda, insanların peyvənd olunması Avrozona iqtisadiyyatına inamı son üç ildən bəri ən yüksək səviyyəyə yüksəldib. İnkişaf xidmət sektorundakı artan nikbinlikdən qaynaqlanır, baxmayaraq ki, sənaye, pərakəndə satış və inşaat sahələrində də irəliləyişlər müşahidə olunur. Bu məlumatlar müəssisələrin və istehlakçıların vaksinasiya prosesinin yavaşlaması və karantin rejiminin dəfələrlə uzadılması kimi çətinlikləri dəfətdiyini göstərir. İndi bir çox ölkə məhdudiyyətləri tədricən yumşaldır və yay aylarında tələbin bərpa olunma perspektivlərini gücləndirir. Siyasətçilər, o cümlədən Avropa Mərkəzi Ban-

kının rəhbəri Kristin Lagard dövlət istiqrazlarının gəlirliliyində artımın qarşısını almaq üçün alışın artırılacağını açıqlayıb. Belə ki, onun bəzi həmkarları iqtisadiyyatın onsuz da daha az stimullaşdırıcı gücə sahib ola biləcəyini iddia edib.

Bayden varlı amerikanlar üçün maksimum gəlir vergisi tətbiq edir

2022-ci fiskal ilinin büdcə layihəsində əksər vergilərin artırılması nəzərdə tutulur.

ABŞ prezidenti Co Bayden daha öncə açıqladığı iri infrastruktur layihələri və Amerikan Ailələri Planını maliyyələşdirmək üçün növbəti maliyyə ilindən başlayaraq, zəngin ailələr üçün gəlir vergisinin maksimum həddini artırmaq niyyətindədir.

Hazırda 37% təşkil edən gəlir vergisinin 39,6%-ə qədər artırılması təklif olunur.

Bu dəyişiklik vergiyə cəlb olunan, illik gəliri 452 min 700 dollar həcmində olan subay şəxslərə və birlikdə təqdim etdikləri gəlir bəyannaməsi 509 min 300

dollardan yuxarı həddə olan evli cütlüklərə tətbiq olunacaq. Həmçinin, yeni vergi dərəcəsi gəliri 481 min dolları keçən ailə başçılara və ayrı-ayrılıqda 254 min 650 dollardan artıq həcmdə gəlir bəyannaməsi verən ailəli şəxslərə münasibətdə qüvvədə olacaqdır.

Gəlir vergisinə cəlb olunacaq məbləğlərlə əlaqədar yeni dəyişikliklər hazırda qüvvədə olan həcmərdən daha aşağı-

dır. Müqayisə üçün bildirək ki, 37%-lik gəlir vergisi subay bəyannaməçilər və ailə başçıları üçün 523 min 600 dollardan, birgə bəyannamə verən ər-əravad üçün 628 min 300 dollardan, evli və təkbaşına bəyannamə təqdim edən şəxslər üçün isə 314 min 150 dollardan yuxarı məbləğlərə şamil olunur.

Büdcə layihəsinə görə, təklif olunan 39,6%-lik gəlir vergisi 2022-ci maliyyə ilindən qüvvəyə minəcəkdir. Maliyyə Nazirliyi yeni dəyişiklik nəticəsində beş il ərzində təqribən 132 milyard dollar vəsait cəlb etməyi hədəfləyir.

Çində dünyada ilk dəfə H10N3 quş qripinə yoluxma hadisəsi qeydə alınıb

Çinin şərqindəki Jiangsu əyalətində dünyada ilk olaraq H10N3 quş qripinə yoluxma hadisəsi qeydə alınıb. Bu barədə Çin Xalq Respublikasının Dövlət Gigiyena və Sağlamlıq Komitəsinin çərşənbə axşamı yayımladığı açıqlamada deyilir.

Verilən məlumata görə, Zhenjiang şəhərindən olan 41 yaşlı vətəndaş aprel ayının sonunda yüksək hərarət hiss edib, bir neçə gün sonra vəziyyətinin pisləşməsi səbəbindən həkimə müraciət edib və xəstəxanaya yerləşdirilib. Hal-hazırda xəstənin vəziyyəti stabildir.

Mayın 28-də Çinin Xəstəliklərə Nəzarət və Profilaktika Mərkəzi materialları nəzərdən keçirdikdən sonra xəstənin H10N3 quş qripinə yoluxduğunu müəyyən edib. Onunla təmasda olan bütün insanlar həkim nəzarəti altına alınıb.

Qeyd edildiyi kimi, H10N3

insana quşlardan keçir, çünki genom analizi bu virusun insanları yoluxdurmaq qabiliyyətinə malik olmadığını göstərib. Xatırladaq ki, indiyədək dünyada insanın H10N3 virusuna yoluxma halı qeydə alınmayıb. Bu virus quşdan quşa ötürülür və aşağı patogenliyə malikdir.

"Pediatrik Xəstəliklərə Multidisiplinar Yanaşma" mövzusunda Beynəlxalq Elmi Konfrans öz işinə başlayıb

31 may 2021-ci il tarixində Dövlət Gömrük Komitəsi Tibbi Xidmət İdarəsi Elmi-Təcrübi və Tədris Mərkəzinin və Mərkəzi Gömrük Hospitalının təşkilatçılığı, Mərkəzi Gömrük Hospitalın rəsmi tərəfdaşı Florence Nightingale Xəstəxanalar Qrupunun, eləcə də "Uptodate in Medicine MMC" şirkətinin dəstəyi ilə "1 İyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü"nə həsr edilmiş "Pediatrik Xəstəliklərə Multidisiplinar Yanaşma" mövzusunda Beynəlxalq Elmi Konfrans öz işinə başlayıb.

Dövlət Gömrük Komitəsi Tibbi Xidmət İdarəsinin rəisi Ceyhun Məmmədov tədbir iştirakçılarını "Pediatrik Xəstəliklərə Multidisiplinar Yanaşma" mövzusunda Beynəlxalq Elmi Konfransda salamlayıb. Uşaqların sağlam böyüməsinin və inkişafının ən vacib ümumbəşəri məsələlərdən biri olduğunu deyən C.Məmmədov qeyd edib ki, uşaqlara diqqət və qayğı dövlətimizin daim nəzərindədir.

O, deyib: “Möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə uşaqların sağlamlığı ilə bağlı atılan müntəzəm addımların nəticəsidir ki, müasir Azərbaycanda prenatal və postnatal xidmət, neonatologiya, pediatriya və uşaq kardiologiyası kimi vacib sahələrdə nəzərəcarpan nailiyyətlər əldə edilmişdir.

Ölkəmizdə uşaqların fiziki, əqli, mənəvi və sosial inkişafı, eləcə də sağlam böyüməsi üçün lazımı həyat səviyyəsinin təmin olunması istiqamətində bir çox Dövlət Proqramı, Tədbirlər Planı, Strategiya qəbul edilərək uğurla icra olunur. Həmin sənədlərdə uşaqların sağlam və firavan böyüməsi, onların rifahının yüksəldilməsi dövlət siyasətinin başlıca vəzifələrindən biri kimi müəyyən edilib. Uşaqların sağlamlığının qorunması istiqamətində dövlət səviyyəsində həyata keçirilən bu işlərdə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Azərbaycanın Birinci Xanımı, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban

xanım Əliyevanın böyük əməyi, əvəzsiz xidmətlərini xüsusi vurğulamalıyam”.

Çıxışının sonunda C.Məmmədov Türkiyənin Florence Nightingale Xəstəxanalar Qrupu ilə birgə təşkil edilmiş konfransın həkimlər və qonaqlar üçün maraqlı bir tədbir olacağına əminliyini bildirib, bütün konfrans iştirakçılarna uğurlar arzulayıb. O, konfransın işini açıq elan edib.

Konfransın rəsmi açılış hissəsində, eyni zamanda, Florence Nightingale Xəstəxanalar Qrupunun icraçı direktoru Sinan Nazif Aran, Dövlət Gömrük Komitəsi Tibbi Xidmət İdarəsinin Elmi Təcrübi və Tədris Mərkəzinin rəisi Rəşad Mahmudov, UNICEF-in Azərbaycan Nümayəndəliyinin Səhiyyə və Qidalanma Proqramının rəhbəri Təhifə Cəmilova, Səhiyyə Nazirliyinin baş neonatoloqu, ETMGİ-nin Neonatal reanimasiya şöbəsinin müdiri Rüstəm Hüseynov və Ankara Universiteti Tibb Fakültəsinin professoru, Neonatologiya Cəmiyyətinin üzvü Ömer Erdevə çıxış ediblər.

Konfransın rəsmi açılış hissəsindən sonra elmi hissə Azərbaycan və Türkiyənin aparıcı tibb müəssisələrində çalışan yüksəkixtisaslı mütəxəssis heyətinin məruzə və təqdimatları ilə davam edib. Kardioloji və neonatoloji panellərdən ibarət olan ilk gündə təqdimatlarla yanaşı, yerli və beynəlxalq mütəxəssislər arasında təcrübə mübadiləsinin təmin edilməsi üçün sual-cavab sessiyaları və panel müzakirələri də nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin "Davamlı Tibbi Təhsil üzrə elm və tədris tədbirlərinin akkreditasiya Qaydaları" əsasında akkreditasiya olunaraq 21 DTT balı qazanmış və ZOOM platforması üzərindən 300-dən çox mütəxəssisin iştirakı ilə öz işinə başlamış konfrans 3 gün davam edib.

Rusiyanın dövlət borcu açıqlanıb

Rusiyanın 2021-ci ilin ilk rübündə dövlət borcu 741.3 milyard rubl artaraq 19.7 trilyon rubl və ya ÜDM-nin yüzə 17 fazini təşkil edib.

Bu barədə Rusiyanın Hesablama Palatasının məlumatında deyilir. Ölkənin daxili borcu 683 milyard rubl və ya 4,6 faiz artaraq 15.434 trilyon rubla çatıb. Rusiya dövlət borcunun ümumi həcmdəki payı 77.9 faizdən 78.4 faizə yüksəlib.

Xarici borc 1 aprel tarixinə 56.1 milyard ABŞ dolları təşkil edib. Bu da, cari ilin 1 yanvar tarixi ilə müqayisədə 598.3 milyon ABŞ dolları azdır.

Yaxın gələcəkdə İran əqrəb zəhəri ixrac etməyə başlayacaq

İrannın Həmədan vilayətinin Fumən rayonunda əqrəb ferması fəaliyyət göstərir. Bu fermadan yaradılması üçün külli miqdarda sərmayə yatırılıb və İranın müxtəlif elmi mərkəzlərindən mütəxəssislər dəvət olunub. Bu fermada yetişdirilən əqrəblərin zəhəri tıbbə və əczaçılıqda olduqca əhəmiyyətli xarakter daşıyır.

Fermada sarı və qara əqrəb növləri yetişdirilir və artırılır ki, onlardan da alınan zəhər dərman istehsalında istifadə

olunur. Hazırda ferma genişləndirilir və burada əqrəblərlə yanaşı, saxlanılan digər zəhərli həşəratların da sayı artırılır. Yaxın gələcəkdə İran əqrəb zəhəri ixrac etməyə başlayacaq. ABŞ və Avropada fəaliyyət göstərən əczaçılıq şirkətləri bu fermadan zəhər almaq üçün müraciət edirlər.

Qeyd edək ki, əqrəb zəhərindən zər-dab ilə yanaşı, revmatizma, radikulit, şəkər və onkoloji xəstələr üçün dərmanlar hazırlanır.

XOŞBƏXTLİYİ YAŞAYAN ŞAHNUR HÜSEYNOV

“Vətən uğrunda”, “İgidliyə görə”, “Füzulinin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunub.

Şahnur atası Şahin Hüseynov Polşada hərbi xidmətdə olarkən dünyaya gəlib. 1991-ci il noyabrın 30-da Belqrad şəhərində. Birinci Qarabağ savaşına başlayan Şahin Hüseynov Vətənə qayıdır, ailəsiylə Cəlilabadın Göytəpə qəsəbəsindəki hərbi şəhərcikdə məskunlaşır. Şahnur da orta təhsilə Cəlilabadın Göytəpə qəsəbəsində başlayır. Sonra Şahin Hüseynov Ağcabədidə və təqaüdə çıxana qədər isə Füzulidə hərbi xidmətinə davam edir. Şahnur da Füzulinin Əhmədbəyli kəndindəki Mahmudlu 2 tam orta məktəbdə oxuyur. Hərbçi ailəsində böyüyən Şahnur uşaqlıqdan hərbçi olmaq arzusunda olub. Bu haqda təkə valideynləri, dostları deyil, Şahnurun fizika-riyaziyyat müəllimi Narınc xanım da danışdı. Onun Şahnurlu xatirələri ürəyimə doldu, yanaqlarımda iz saldı. İllərdi kəndinin ölüm qoxulu havasını içinə çəkə-çəkə yaşayır bu mərd azəri xanımı: “Bir başqa yadı Şahnur. Şagirdlərimi, sənətimni çox sevirəm, amma seçilən, ürəyimdə yeri olan şagirdlər olur. O, belə idi. Çox-çox dəyərlidi mənim üçün. Adətən uşaqlara “Kim olmaq istəyirsən?” sualını veririk. Həmişə “general” deyər cavablandırır mənim balam. Ona arada “general” deyirdik. Kapitan oldu. Bilirəm ki, mütləq general olacaqdı. Mühəribə bizim kənddən başlayır elə bil. Özüm də məscidin yaxınlığında yaşayıram. Kənddə qalan kişilər idi, yalnız dörd qadın qalmışdı. İlk yaralılar, şəhidlər gəlirdi. Axsamüstü dayana bilmədim qadınlara “məscidə gedək” dedim. Elə bil hiss etdim ki, mənim Şahnurum ordadı. Onu şəhidlərin arasında görəndə inanmadım. Elə bilirdim Şahnur şəhid olmaz. Ailə ilə münasibətim var. Onlara xəbər vermədim. Yalan olar deyər düşündüm... Bu il doğum gününü onsuz qeyd elədik oxuduğu sinif otağında. Sınıf yoldaşlarımız bəziləri döyüşürdü, bəziləri gəlmişdi”.

Şahnur Hüseynovun hərbçi olacağını hamı bildirdi. 8-ci sinifdən sonra C.Naxçıvanski adına hərbi liseyə daxil olur, oranı bitirib 2009-cu ildə H.Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbdə təhsil alır. Ali Hərbi məktəbdən sonra 2013-cü ildə təqim komandiri kimi hərbi xidmətə başlayır. 2016-cı ildə aprel hadisələrində, Lələtəpə yüksəkliyinin alınmasında qəhrəmanlığı ilə fərqlənir. Hərbi xidmətdə olarkən Yubiley medalları ilə təltif olunub. Beləcə arzusunda olduğu hərbçi həyatını şərafə yaşayır...

2017-ci ildə sevib-seçdiyi Gülyaz xanım ilə ailə qurur. Sonra daha bir ad alır: Əlinurun atası. Təqim, bölük komandiri olub. Təborun qərərgah rəisi kimi də, intizam, çalışqanlıq, mədəniyyət, savad, təşkilatçılıq, cəsarətliliyi ilə seçilib. Atası Şahinin əməlləri Böyük Vətən müharibəsində Berlinə qədər döyüş yolu keçənlərdəndir. Ata deyir ki, həmişə ona əməllərini nümunə gətirirdim. Vətənpərvər ruhda böyüyüb Şahnur. Onunla bir hərbçi, bir övlad, bir vətəndaş kimi fəxr edirəm. Övladım Vətən oğlu kimi öz borcunu yerinə yetirir.

Bakcell və “ASAN Məktub” növbəti dəfə uşaqların arzularını həyata keçirib

Bakcell və ASAN könüllüləri Tovuz rayonunun bir neçə kəndində yaşayan aztəminatlı və şəhid ailələrdən olan uşaqları “Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü” münasibətilə təbrik edib. “ASAN Könüllüləri” Təşkilatının “ASAN Məktub” sosial proqramı çərçivəsində həyata keçirilən təşəbbüsün əsas məqsədi həssas qruplara aid olan uşaqlara sevinc bəxş etmək, cəmiyyətdə sosial məsuliyyət və qayğı hissini daha da artırmaqdır.

www.asanmektab.az saytına məktub göndərən 20 nəfər uşağa Bakcell və “ASAN Məktub” sosial proqramı tərəfindən oyuncaqlar və məktəb ləvazimatları hədiyyə olunub. Uzunmüddətli tərəfdaşlıq sayə-

rib, təkə ailəsinin deyil, Vətəninin övladı idi. Mərd yaşadı. Qəhrəman kimi yaşadı. 7 yaşlı Şahnurun himnimizi oxuyarkən çəkilən görüntülərini izlədim. Balaca Şahnurun dəqiq, səliş ifasından çox diqqətimi Şahin Hüseynovun qürur dolu baxışları, özündən razı üz ifadəsi çəkdi. Ata himnimizi ürəklə oxuyan oğluna elə baxırdı ki... Baxışlarından, özündən “baxın, mənim balaca oğlum Vətən himnini necə böyük ürəklə oxuyur” təbəssümü işiq səpirdi. Bu işiqdə oğlunun oxumasından qürurlanan atadan çox, Vətən sevgisindən doğan nur vardı.

Mərd kapitanın anası Hüseynova Hədiyyənin sözlərini də heyranlıqla dinlədim: “Şahnur tək mənim oğlum deyil ki. Astaranın, Füzulinin – bütün elin övlədidir. Onun dərdi-səri Vətən torpaqları idi. O, bütün arzularına çatmışdı. Oxumuşdu, xoşbəxt ailəsi vardı. Ən böyük arzusu Vətənin azadlığını görmək idi. Həmişə deyirdi ki, lazım gəlsə, Şəhid olaram, amma torpaqlarımızı azad edərdəm. O günü görsəm, bütün həyatım məna tapacaq. Üzrlü sayın, amma “Şəhid olacam” dedikcə deyirdim elə demə. Anayam axı. O qədər inanırdı ki, torpaqlarımızın azad olacağına. Mən o qədər inanmırdım, amma o inanırdı. “Bu arzuma da çatacam” deyirdi. Çox ağırdı övlad itkisi. Bütün dərdlərdən ağrıdı. Övlad itirən ananın ürəyi yaralıdı. Sağalmaz bu yara. Amma indi düşünürəm ki, oğlum xoşbəxt oldu, doğrudan da, bütün arzularına çatdı. Hamının sevimlisi idi. Yaxşı oxuyurdu, yaxşı övlad idi. Uşaqlıqdan hərbçi olmaq istəyirdi, arzusuna çatdı. Sevdiliyi qızla evləndi. Xoşbəxt ailəsi vardı. Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda Şəhid olmağa hazır idi. Bu arzusuna da çatdı. Mən bu gün tək Şahnurun anası deyiləm, bütün şəhidlərin anasıyam. Vətən uğrunda döyüşən bütün oğulların anasıyam”. Nehmatov İlkin Şahnur Hüseynovun böliyündə xidmət edib: “Onun haqqında hamıya danışmaq istəyirəm, hamıya. Şəxsiyyət idi, əsl şəxsiyyət. Bütün həyatımız onu sevirdi. İlk hücumu keçdi, düşmənin ön xəttini, müdafiə səddini yaran ilk qəhrəman oldu. Döyüş başlamazdan əvvəl bütün əsgərlərlə görüşdü: - bu günü illərdi gözləyirəm, xoşbəxtəm deddi. Onun düzlüyünə, cəsarətinə hey-rət endirdik. Onun qanını, bütün Şəhidlərin qanasını aldıq”.

2 güllə, 21 qəlpə yarası alan Abbasov Müşfiq: “İnsan idi, İnsan. Çox savadlı, işini bilən igid idi. Nə deyim ki?! Bütün əsgərlərinə sevgiylə, qayğıyla yanaşırdı. Döyüş başlamazdan əvvəl dedi ki, biz çox xoşbəxtik. Qələbə çalacağıq. Bu torpaqları azad edəcəyik. Bundan böyük xoşbəxtlik ola bilməz. Belə cəsur hərbçilərin sayəsində qələbə çaldıq əslində”. Hər birimizin uşaqlıq arzuları olur. Böyüdükcə arzularımız böyüyür, dəyişir. Kiçik Şahnurun arzusu özündən əvvəl böyümüşdü, dəyişmədi. İnadla “əsgər olacam. general olacam”, - dedi.

“Vətən mənim namusum, qeyrətimdir. Onu sevmirəmsə bütün sevgilərim yalandı”, - deyirdi kapitan Şahnur Hüseynov. Düşmənin güvəndiyi Ohan-yan səddini dağıtdı, döyüşlərdə göstərdiyi cəsarətlik dastan oldu.

“Vətən mənim canımdır. Elə bilirəm torpaqlarımız yox, canımın parçası düşmənin əlindədir. Onu azad etməsəm, yarımcan, yarımçıq olacam həmişə. Bütün torpaqlarımızı almaliyiq”.

Doğru deyir Şahnur. Vətəni bütöv olmayanın özü də paramparcadı.

Belqradda doğuldu, Füzulidə böyüdü, Füzuli uğrunda döyüşlərin qəhrəmanı oldu. Gülyaz xanıma sevgili həyat dostu, Əlinura qürur duyacaq ata oldu. Şəbnəm və Şəhriyara əvəzsiz qardaş oldu Şahnur. Atası Şahin bəyən dediyi kimi, vətənpərvər Azərbaycan oğlu oldu. Anası Hədiyyə xanımın dediyi kimi, ən böyük arzusuna çatdı - xoşbəxt oldu. Bədbəxtlər - özündən əvvəl xoşbəxtliyi ölənlər çoxdu. Özündən sonra xoşbəxtliyi yaşayanlar azdı, Şahnur Hüseynov kimi.

Kəmalə Abiyeva

UNEC-də korporativ təlimlərə start verildi: Rəqəmsal Marketing sertifikat proqramı

UNEC əmək bazarının və korporativ sektorun təlim ehtiyaclarını dəyərləndirərək spesifik sertifikat proqramına start verib. Bu istiqamətdə ilk təlim UNEC-in Karyera Mərkəzinin direktoru, rəqəmsal marketing üzrə Facebook və Google tərəfindən rəsmi akkreditasiya olmuş mütəxəssis Rəhil Cabbarov tərəfindən təşkil olunub. 2 ay boyunca davam edəcək 48 saatlıq praktiki proqram beynəlxalq təcrübə əsasında tərtib edilib və sifirdən peşəkar səviyyəyə qədər 24-dən çox mövzu əhatə olunub.

İlk təlimə qoşulan 15 dinləyici Azərbaycanın nüfuzlu şirkətlərinin marketing mütəxəssisləri, reklam agentliklərinin nümayəndələri, dövlət qurumlarının əməkdaşları, eləcə də bu istiqamətdə karyera qurmaq istəyən məzunlardan ibarətdir. Sertifikat proqramını uğurla bitirən dinləyicilər rəqəmsal marketingdə hədəfləmə, ölçmələr, Google-Facebook-Instagram reklamları, Re-marketing texnikaları, Google Analytics, Axtarış Sistemləri Optimizasiyası kimi mövzularda peşəkar biliklərə sahib olacaqlar.

Azercell diler şəbəkəsi üçün sertifikatasiya proqramı keçirir

Xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönəlik xüsusi sertifikatasiya prosesi ölkə bazarında ixtisaslı kadrların yetişdirilməsinə şərait yaradacaq. Abunəçilərinin gündəlik rabitə ehtiyaclarını rahat və operativ şəkildə qarşılamağı hədəfləyən ölkənin lider mobil operatoru “Azercell Telekom” istər ölkədə sosial təcrid şəraitinin tətbiqi olunmasından əvvəl, istərsə də karantin şəraitində bütün mümkün platformalar üzərindən xidmət spektrini təmin etməyin öhdəsindən uğurla gəldi. Eyni zamanda, şirkət uzun illər Azərbaycanda müştəriyə xidmət mədəniyyəti sahəsində nümunəvi yanaşmanı qoruyub-saxlamaq məqsədilə əməkdaşların davamlı olaraq təlimatlandırılması kimi əhəmiyyətli məqamı da artıq on-

layn formatda önə çəkdi. Azercell-in yüksək sosial məsuliyyəti bir qurum olmasının daha bir göstəricisi isə yalnız öz əməkdaşlarının deyil, çalışdığı tərəfdaşlarının da işçilərinin bilik və bacarıqlarının artırılması təşəbbüsüdür. Bu baxımdan, 2020-ci ilin fevralından başlayan Diler Sertifikasiya Proqramı Azercell-in geniş diler şəbəkəsinin 300-dən artıq əməkdaşı üçün nəzərdə tutulub. Beynəlxalq səviyyəli rabitə təminatçılarının təcrübəsindən də faydalanaraq ölkədə ilk dəfə olaraq Azercell Telekom tərəfindən çoxsəviyyəli sertifikatasiya proqramı tərtib olunaraq həyata keçirilməyə başladı ki, karantin şəraitində həmin təlimlər rahatlıqla onlayn formatda davam etdi. Həmin təlimlər Azercell-in xidmət və məhsulları, sənədləşmə qay-

daları, abunəçi əməliyyatları üçün müxtəlif proqram təminatlarının mənimlənməsi, mobil şəbəkə texnologiyasının əsasları, informasiya təhlükəsizliyi qaydaları, müştəriyə xidmət bacarıqları, satış bacarıqları, onlayn satışın idarə edilməsi, eləcə də, müzakirə aparmaq bacarıqları, stressin idarə edilməsi və vaxtın idarə edilməsi kimi müasir işgüzar mühitdə vacib olan sahələri əhatə edir.

Ölkədə fəaliyyət göstərən müxtəlif şirkətlər tərəfindən tanınan Azercell Akademiyası tərəfindən keçirilən proqramın əsas məqsədi Azercell-in xidmət sahəsində keyfiyyət standartlarının bütün diler məntəqələrində tətbiqi, uyğun olaraq müştəri təcrübəsi və müştəri məmnuniyyətinin yüksəldilməsi, əmək bazarı üçün ixtisaslaşmış kadrların yetişdirilməsi, ölkədə gənc nəsil üçün iş imkanlarının genişləndirilməsidir. Azercell-in Diler Sertifikasiya Proqramının digər üstünlüyü isə bütün müvafiq sahə işçilərinə ölkədə ilk dəfə QR kodlu və müddətli Nailiyyət Sertifikatının təqdim edilməsidir.

“Azercell Telekom” bundan sonra da müştəri xidmətləri və müştəri məmnuniyyətinin ən yüksək standartlara uyğunluğu, eləcə də peşəkar kadrların yetişdirilməsi istiqamətində fəaliyyətini davam etdirəcək.

Azercell 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi günü münasibətilə şəhid övladları üçün sosial layihə keçirib

Azercell-in dəstəyiylə 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi günü münasibətilə “Kiçik Ürəklərdə Böyük Xatirələr” adlı sosial layihə çərçivəsində 300-dən çox şəhid övladının anası ilə birgə iştirakı ilə onlayn təlimlər keçirilib. 44 günlük Vətən müharibəsində torpaqların azadlığı uğrunda canından keçən cəsur hərbçilərin ailə üzvləri üçün art terapiya yolu ilə psixoloji təlimlər təşkil olunub. “Arzular ağacı” təlimləri mərhələsində uşaqlara və onların valideynlərinə psixoloji yardım göstərilib. Peşəkar psixoloqlar onlara emosional problemlərinin öhdəsindən gəlməyə kömək ediblər. Azercell-in “GID CSR Consulting” şirkəti ilə birgə əməkdaşlığı çərçivəsində baş tutan “Kiçik Ürəklərdə Böyük Xatirələr” layihəsinin növbəti mərhələsi kimi isə təlimlərdə qonaq qismində tanınmış şəxslərin iştirakı nəzərdə tutulub. Onlar öz uğur hekayələrini bölüşməklə, bu yolda üzlədikləri çətinliklərin öhdəsindən necə gəldikləri barədə danışacaqlar. Təlimlər zamanı böyük psixoloji stress keçirmiş uşaq və onların valideynlərinin emosional durumunu üzə çıxarıb, onların yaradıcılığını sənət yolu ilə ifadə

etməsinə imkan yaradılıb. Uşaqlar rəsm sənət növündən istifadə edərək hisslərini kağıza köçürüblər. Həm uşaqlar, həm də böyüklər üçün faydalı olan art terapiya uşaqların daxili dünyasını açmağa, həm də gizli bacarıqlarını üzə çıxarmağa yardımçı olub. “Kiçik Ürəklərdə Böyük Xatirələr” layihəsi çərçivəsində keçirilən görüşlər zamanı şəhid övladları qəhrəman ataları haqqında xatirələrini də səsləndiriblər. Layihənin yekunu olaraq tezliklə uşaqların qəhrəman ataları haqqında ən gözəl xatirələrindən ibarət kitab həm rəqəmsal, şadıqlarını sənət yolu ilə ifadə

həm də çap formatda hazırlanub nəşr ediləcək. Kitabın elektron versiyasını “Bookmate” mobil tətbiqindən də oxumaq mümkün olacaq. Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi tərəfindən 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi günü münasibətilə keçirilən tədbir çərçivəsində də Azercell şirkəti aprel döyüşləri şəhidlərinin və telekommunikasiya sahəsində çalışmış və II Qarabağ müharibəsində Vətən uğrunda həyatını qurban etmiş şəhidlərin övladlarını təbrik edib, hədiyyələr verib.

Təsisçi: Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ Baş redaktor: Aytən SƏMƏDZADƏ	ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI: Ziyad Səmədzadə, Akif Musayev, Vahid Novruzov, Ədalət Muradov, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Süleyman Qasımov, Mirqasım Vahabov, Bəyalı Ataşov, Məiş Əhmədov, Aydın Hüseynov, Rusul Balayev, Müşfiq Atakişiyev, Zəhid Məmmədov, Aytən Səmədzadə, Elşad Səmədzadə	Dizayner: Lamiyə NƏBİYEVƏ	Redaksiyanın ünvanı: Əliyev küçəsi, 7 Redaksiya: +99412 566 09 60 Faks: +99412 514 14 27 Mühasibatlıq: +99412 566 63 08	Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. “İQTİSADİYYAT” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və şəhirlənmiş, «Azermedia» MMC nəşriyyatı mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; İndeks: 0355; Tiraj: 2500
---	---	---	---	---